

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

**LGBTQ komunita v Čínské lidové republice po nástupu
Xi Jinpinga**

LGBTQ community in China under Xi Jinping

OLOMOUC 2021 Kateřina Vacková

Vedoucí diplomové práce: Bc. Lavička Martin, M.A.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci na téma „LGBTQ komunita v Čínské lidové republice po nástupu Xi Jinpinga“ vypracovala samostatně na základě uvedených zdrojů literatury.

V Olomouci dne

Podpis

Anotace

Příjmení a jméno autora: Kateřina Vacková

Název katedry a fakulty: Filozofická fakulta, Katedra asijských studií

Název diplomové práce: LGBTQ komunita v Čínské lidové republice po nástupu Xi Jinpinga

Vedoucí diplomové práce: Bc. Lavička Martin, M.A.

Počet znaků: 90 767

Počet stran: 51

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 94

Klíčová slova: LGBTQ, Čína, Xi Jinping, homosexualita, transgender

Cílem této bakalářské diplomové práce je zjistit, jak se vyvíjí situace ohledně LGBTQ komunity v Číně po nástupu nynějšího prezidenta Xi Jinpinga. Zaměřím se především na to, zda a k jakým změnám v oblasti přístupu čínské vlády ke členům LGBTQ komunity došlo. Mé dvě hlavní výzkumné otázky zní tedy následovně: „Jaký je přístup vlády ke členům LGBTQ komunity po nástupu prezidenta Xi Jinpinga?“ a „Jaké je být členem LGBTQ komunity v Čínské lidové republice?“. Odpovědi na tyto výzkumné otázky získám na základě prostudované primární a sekundární literatury. Ve své práci se rovněž budu opírat o autentické výpovědi členů LGBTQ komunity žijících v Číně. V závěru práce se pokusím nastínit možnosti, jak by se dalo postavení této komunity v Číně zlepšit.

Poděkování

Děkuji mému vedoucímu Bc. Martinovi Lavičkovi M.A. za jeho ochotu, trpělivost a cenné rady, které mi při psaní této bakalářské diplomové práce poskytl.

Obsah

Anotace	3
Seznam použitých zkratk	6
Úvod.....	8
1 Metodologie.....	10
2 Obecný úvod do problematiky přístupu čínské vlády ke členům komunity LGBTQ.....	12
3 Historie LGBTQ komunity v Číně.....	13
3.1 Úvod.....	13
3.2 Vznik Čínské lidové republiky	14
4 Nástup Xi Jinpinga.....	15
5 LGBTQ a školy v Číně.....	22
6 Práva členů LGBTQ komunity v Číně.....	27
6.1 Konverzní terapie v Číně	28
6.2 Právo na změnu pohlaví.....	30
6.3 Manželství stejnopohlavních párů	32
6.4 Předstírané manželství v Číně.....	34
7 Vnímání LGBTQ komunity v čínské společnosti.....	37
Závěr	40
Seznam obrázků.....	42
Summary.....	43
Bibliografie	44

Seznam použitých zkratk

LGBTQ – označení pro lesby, gaye, bisexuály, transgender osoby a queer osoby, které nespádají do ani jedné předchozí kategorie

OSN – Organizace spojených národů

WHO – Světová zdravotnická organizace

Ediční poznámka

Pro všechny čínské názvy, jména a čínské znaky jsem použila čínskou transkripci pinyin. Výjimkou jsou některá toponyma, která mají v češtině ustálenou podobu, např. Peking, Šanghaj nebo Nanking. Pro všechny části, které jsou citované z textu v původním anglickém nebo čínském jazyce, jsem použila vlastní překlad.

Úvod

Předmětem této bakalářské diplomové práce je zjistit, jak se vyvíjí situace ohledně přístupu čínské vlády ke členům LGBTQ komunity v Čínské lidové republice po nástupu prezidenta Xi Jinpinga v roce 2013 po současnost. Práce se dále zaměřuje na to, jakým způsobem na případné změny nahlíží členové LGBTQ komunity žijící v Číně a jak se jich tato změna dotýká. Cílem mé práce je tedy také zjistit, jaké je být členem LGBTQ komunity v Číně obecně. Téma LGBTQ komunity mě zaujalo již dříve, ale až díky mému pětiměsíčnímu studijnímu pobytu v Číně v roce 2019 jsem měla příležitost do této problematiky více nahlédnout a osobně si o tomto tématu pohovořit s občany Čínské lidové republiky. Ke psaní této práce mě inspirovaly právě běžné rozhovory s čínskými přáteli a čtení internetových článků týkajících se tématu LGBTQ komunity ve volném čase.

Podklady pro mou práci jsem získala nastudováním primární a sekundární literatury, z mnou vedených kvalitativních rozhovorů a z osobní zkušenosti, kterou jsem nabyla v rámci svého pobytu v Číně. Celý postup zvolený pro psaní této práce popisují podrobněji v první kapitole.

Téma LGBTQ komunity přestává být v mnoha vyspělých zemích tabu a v současnosti se stává čím dál častěji předmětem společenských diskuzí. V médiích a ve společnosti postupně ustupují konzervativní názory spojené s nahlížením na členy LGBTQ komunity. Na druhou stranu se v mnoha zemích stále setkáváme s vyhocenou rétorikou namířenou na LGBTQ komunitu a její kriminalizací. Tento problém se netýká pouze vzdálených muslimských zemí, ale zhoršující situaci sexuálních menšin lze vysledovat rovněž v Evropě, například v Polsku a Maďarsku.

Čína patří k zemím, kde je i v současné době obtížné o problematice sexuálních menšin otevřeně diskutovat. Nadále si zakládá na tradiční rodině podle konfucianismu, tedy uznává pouze vztah mezi mužem a ženou.¹ Od toho se odvíjí i přijetí členů LGBTQ komunity ve společnosti a to, jak k nim vláda přistupuje. Problematika hovoření o tématu LGBTQ komunity se týká i výuky na školách, kde ve velkém množství učebnic nalezneme nepravdivé informace o homosexualitě.² Jedná se o poměrně obsáhlé téma,

¹ ZHENG, 2016, str. 4.

² WEE, 2020.

které ve své práci zčásti představuji. Rovněž se zaměřuji na práva členů LGBTQ a popisuji několik případů, kdy jsou tato práva často porušována. Jedná se například o konverzní terapie, které jsou v Číně stále provozovány.³

Cílem této bakalářské práce je poskytnout čtenářům hlubší pohled do situace týkající se problematiky LGBTQ komunity a přístupu vlády i běžných čínských občanů ke členům této komunity. Věřím, že má práce bude přínosná především pro ty čtenáře, kteří se touto nebo podobnou tematikou zabývají a chtějí by se o vývoji ohledně LGBTQ komunity v Číně za vlády Xi Jinpinga dozvědět více informací. Má práce je rovněž přínosná v tom, že se mimo jiné opírá o autentické výpovědi šesti členů LGBTQ komunity, kteří žijí v Číně. Díky jejich otevřenosti hovořit o tomto nepříliš lehkém tématu jsem získala informace z aktuálního dění v Číně a možnost prostřednictvím jejich odpovědí nahlédnout do skutečných pocitů členů LGBTQ komunity v Číně.

³ SUEN, CHAN, 2020, str. 2.

1 Metodologie

Ve své bakalářské diplomové práci jsem si položila dvě hlavní výzkumné otázky:

1. Jaký je přístup vlády ke členům LGBTQ komunity po nástupu prezidenta Xi Jinpinga?
2. Jaké to je být členem LGBTQ komunity v Číně?

Podklady pro mou bakalářskou diplomovou práci jsem získala především nastudováním primární a sekundární literatury. Vzhledem k tomu, že je téma velmi aktuální, vycházím z velké části z internetových článků. Pro mou práci bylo nutné neustále sledovat aktuální dění a reagovat na případné změny. Situaci ohledně LGBTQ komunity jsem sledovala především v zahraničních médiích, kterými jsou například americký deník *The New York Times*, nebo prostřednictvím čínských médií, jako je například magazín *Sixth Tone*, který slouží primárně pro informování o aktuální situaci v Číně západním zemím. I přes skutečnost, že je toto čínské médium pod taktovkou Čínské komunistické strany, v konkrétních případech, které ve své práci zmiňuji, ve většině z nich nejsou informace uvedeny ve prospěch čínské vlády, naopak se k mnoha kauzám staví poměrně kritickým způsobem.

Rovněž jsem využila studií zabývajících se problematikou LGBTQ komunity v Číně. Opírala jsem se například o studii *What's Love Got to Do with it?: LGBTQ Rights and Patriotism in Xi's China*⁴, *The Normalization Project: The Progress and Limitations of Promoting LGBTQ Research and Teaching in Mainland China*⁵, *Measuring discrimination against LGBTQ people: A cross-national analysis*⁶, *Legal and Gender Recognition in China: A Legal and Policy Review*⁷, *Trans Legal Mapping Report 2019: Recognition before the law*⁸. Získané informace jsem použila zejména pro uvedení do kontextu vývoje situace ohledně LGBTQ komunity.

Dále jsem jako podklad použila informace získané z mnou vedených kvalitativních rozhovorů se šesti respondenty žijícími v Číně. Cílem kvalitativního neboli hloubkového rozhovoru je přiblížit se životu respondenta a zjistit jaké názory a postoje k danému

⁴ CHIA, 2019.

⁵ WEI, 2018.

⁶ LEE, OSTERGARD, 2017.

⁷ MINHUI, 2018.

⁸ CHIAM et al., 2020.

tématu zaujímá.⁹ Tyto rozhovory proběhly prostřednictvím aplikace WeChat. Jedná se o nejvíce populární čínskou aplikaci, která slouží mimo jiné k výměně zpráv.¹⁰ Všechny rozhovory se uskutečnily prostřednictvím této aplikace především z toho důvodu, že je jediným možným spojením s mými respondenty, kteří se nachází v Číně. Vzhledem k aktuální situaci způsobené pandemií koronavirové a mého předčasného návratu z Číny, nebylo možné rozhovory provést osobně. Ve své práci cituji přímé výpovědi respondentů. K citovaným částím rozhovorů je přiložen i původní text v poznámce pod čarou. Rozhovory se uskutečnily převážně v čínském jazyce, v některých částech jsem však s respondenty komunikovala anglicky. Z toho důvodu se mezi odpověďmi v čínském originálním znění nachází i ty v anglickém jazyce. Skupinu respondentů tvoří moji známí, se kterými jsem se poznala při pobytu v Číně a lidé, na které jsem získala kontakt prostřednictvím svých čínských přátel.

Pro všechny respondenty používám pozměněná jména za účelem ochrany jejich identity. Mého rozhovoru se tedy zúčastnilo celkem 6 respondentů ve věku 21–24 let. První respondentkou je 22letá studentka oboru ekonomie Xiao Mei, která žije v Nankingu. Další respondentkou je 23letá MO, studentka literatury a filmového umění žijící v Chongqingu. Třetím respondentem je 21letý Chen, který je studentem elektrotechnického oboru a žije v Chengdu. Čtvrtou respondentkou je Bao Yu, 24letá učitelka na střední škole, která nyní žije ve městě Chongqing. Další respondentkou je Si Tu, 22letá studentka ekonomie z Chengdu a posledním šestým respondentem je 21letý Wei žijící v Nankingu.

Jelikož se k některým tématům respondenti odmítli vyjádřit, a ne s veškerou problematikou ohledně LGBTQ komunity v Číně byli dle svých slov obeznámeni (viz téma konverzních terapií), nerozdělují svoji práci na teoretickou a praktickou část. Výňatky z rozhovorů jsou přiřazeny k dané kapitole a problematice, kterou v ní rozebírám. Jak bylo zmíněno v úvodu, ve své práci se rovněž opírám o osobní zkušenosti a zúčastněná pozorování realizovaná během studijního pobytu v Číně.

⁹ SC & C spol. s r.o. [online].

¹⁰ KHARPAL, 2019.

2 Obecný úvod do problematiky přístupu čínské vlády ke členům komunity LGBTQ

Čína je v současné době nejlidnatější zemí světa a rovněž také země s největší koncentrací leseb, gayů, bisexuálů, transgender osob a v neposlední řadě queer osob, kam spadají všichni, kteří se nezařazují pod předchozí vyjmenované skupiny.¹¹ „Ještě zhruba před dvaceti lety byli členové LGBTQ komunity v čínské společnosti téměř neviditelní a skrývali se.“¹² To, že je ve srovnání s předchozím obdobím situace v Číně lepší ale neznamená, že se čínská vláda aktivně podílí na podpoře členů této komunity nebo alespoň aktivně nezasahuje do životů LGBTQ Číňanů. Tvrdá cenzura¹³, dezinformace¹⁴ či ilegální postupy léčby homosexuality¹⁵, to vše je v Číně na denním pořádku. Ve své práci na několika případech demonstruji problematický přístup ke členům LGBTQ komunity v Číně.

Kontroverznost problematiky LGBTQ v čínském kontextu je patrná i v rámci výuky na školách. V učebnicích se velmi často nachází informace, které popisují homosexualitu jako duševní chorobu, a to i přes skutečnost, že byla v roce 2001 z tohoto seznamu vyřazena.¹⁶ Předávání takových dezinformací však nezůstává bez povšimnutí a někteří čínští studenti se k tomuto tématu veřejně vyjadřují, aby zabránili opakování podobných situací.¹⁷ V dalších kapitolách své práce toto téma popisují podrobněji. Po nastudování primární a sekundární literatury jsem se rozhodla téma LGBTQ a školství otevřít a věnovat mu více pozornosti.

Následující kapitola stručně představuje historický kontext LGBTQ problematiky v Číně, který je pro pochopení současné situace nezbytný. V kapitole také upřesňuji vybrané termíny, které se v textu práce často objevují.

¹¹ WANG, HU, 2020, str. 2.

¹² WANG, 2019.

¹³ BRADY, 2017.

¹⁴ WEE, 2020.

¹⁵ SUEN, CHAN, 2020, str. 2.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

3 Historie LGBTQ komunity v Číně

3.1 Úvod

Homosexualita má v Číně tisíciletou tradici.¹⁸ Přehledně historii homosexuality v Číně popisuje historik Bret Hinsch v knize *Passions of the Cut Sleeve: The Male Homosexual Tradition in China*.¹⁹ Kniha je považována za „první detailní zpracování čínské homosexuální tradice v západním jazyce“.²⁰ Jak se v Číně na homosexualitu nahlíží, je úzce spjato s konfucianismem, což je čínský filozofický směr vytvořený na základě učení Konfucia.²¹ V konfuciánské společnosti platí patriarchální uspořádání rodiny. V tomto systému myšlenek a názorů je kladen velký důraz na rodinu, na manželství a pokračování pokrevní linie. Vliv konfucianismu na současnou čínskou společnost je patrný i dnes.²² Z tohoto důvodu lze vyvozovat, že prosazení všeobecné akceptace homosexuality jako běžného jevu, není v Číně příliš jednoduché. Lidé s jinou sexuální orientací než heterosexuální, byli v historii léčeni mnohdy krutým způsobem.²³ I v dnešní době jsou známé případy, kdy v Číně dochází v rámci „léčby“ homosexuality k velmi špatnému zacházení.²⁴ Tyto praktiky jsou známé pod názvem konverzní terapie²⁵ a v následujících kapitolách se jim budu věnovat detailněji.

I když historie LGBTQ komunity v Číně sahá až do období starověku, ve své práci se zaměřuji především na vývoj této komunity po založení Čínské lidové republiky.

¹⁸ VAN DE WERFF, 2010, str. 172.

¹⁹ HINSCH, 1990.

²⁰ Amazon.com [online].

²¹ NEILANDS, 2008, str. 839.

²² VAN DE WERFF, 2010, str. 173.

²³ United States Bureau of Citizenship and Immigration Services, 2001.

²⁴ BHANDARI, 2019.

²⁵ Ibid.

3.2 Vznik Čínské lidové republiky

Po roce 1949 byla homosexualita v Číně vážně trestaná a sloužila jako důvod k pronásledování mezi 50. a 70. lety 20. století.²⁶ V 80. letech 20. století dochází k částečné liberalizaci čínské společnosti, která umožňuje rozvoj komunity homosexuálů a leseb.²⁷ Znatelný vliv západních hodnot²⁸ vyvrcholil tím, že si v tomto období homosexuálové v Číně vytvořili komunitu, kterou nazývali „tongzhi“.²⁹ Tento termín se v rámci Čínské komunistické strany používá ve významu „soudruh“. Během několika let se stalo slovo „tongzhi“ ustáleným označením pro homosexuály. Jeden z důvodů, proč se tak začali homosexuálové nazývat byl zmíněn aktivistou, který poskytl rozhovor deníku *The New York Times*. Ten mimo jiné vysvětlil, že bylo toto slovo pro některé homosexuály přijatelnější pro vyjádření své sexuální orientace, než slovo „tongxinglian“, což je termín, který v plném významu znamená homosexuál.³⁰ S rozšířením používání internetu v devadesátých letech se také začala objevovat literatura „tongzhi“, která zachycuje, s jakými problémy se homosexuálové potýkají v běžném životě.³¹ Pro bližší informace o tongzhi literatuře a jejím významu pro homosexuály v čínské společnosti odkazují na diplomovou práci Markéty Koklarové.³²

Homosexualita přestala být v roce 1997 kriminalizovaná, nicméně však ani to nezpůsobilo plné přijetí LGBTQ komunity čínskou vládou.³³ V roce 2001 byla homosexualita oficiálně odstraněna z poslední verze Čínské klasifikace duševních poruch. Jedná se o oficiální příručku pro diagnostiku duševních poruch vydanou Čínskou společností pro duševní poruchy.³⁴ Přestože je odlišná orientace v Číně dekriminální, k diskriminaci z důvodu neheterosexuální orientace stále dochází.

V souvislosti s rozšířením internetu se také začalo objevovat vyobrazení homosexuálů často ve zkreslené podobě.³⁵ Jednalo se o vylíčení homosexuálů mnohokrát v negativním kontextu, kdy byli označeni za slabé osoby popírající tradiční hodnoty

²⁶ LINGIARDI a DRESCHER, 2003, str. 124.

²⁷ Ibid, str. 125.

²⁸ VAN DE WERFF, 2010, str. 174.

²⁹ DAVIS, 2009, str. 352.

³⁰ QIN, 2016.

³¹ DAVIS, 2009, str. 353.

³² KOKLAROVÁ, 2017.

³³ WANG, 2019.

³⁴ BAO, 2019, str. 202.

³⁵ Asia Dialogue [online]. 2015.

vyznávané v Čínské lidové republice.³⁶ Čínští občané tak získávají zkreslenou představu o homosexualitě plnou předsudků, což má za následek nepochopení této skupiny lidí a přispívá k jejich diskriminaci společností. Kritika homosexuality se objevila i na sociálních sítích, kde se v roce 2011 čínská populární herečka vyjádřila negativně o homosexualitě. Prostřednictvím čínských sociálních sítí Weibo a Tianya vyjádřilo mnoho čínských obyvatel svůj nesouhlas s jejím tvrzením.³⁷

I když bylo postupem času umožněno do určité míry veřejně a objektivně informovat o LGBTQ problematice,³⁸ současný vývoj v čínské společnosti má opačnou tendenci.

4 Nástup Xi Jinpinga

Xi Jinping je od roku 2012 generálním tajemníkem Ústředního výboru Čínské komunistické strany, od roku 2013 prezidentem Čínské lidové republiky a zároveň předsedou Ústřední vojenské komise.³⁹

Během Xi Jinpingovy vlády dochází v Číně k utužování cenzury. O vývoji cenzury v Číně pojednává například studie *Plus ça change?: Media control under Xi Jinping*.⁴⁰ Studie, která byla zveřejněna v roce 2019 deníkem Australian Asian Law, se zabývá právy členů LGBTQ komunity v Číně a situací v Číně po nástupu Xi Jinpinga do funkce prezidenta.

V roce 2016 čínská vláda zakázala jakékoliv vyobrazení homosexuálů v televizi. Konkrétněji se tedy nesmí vysílat „žádné televizní drama zobrazující abnormální sexuální vztahy a chování, kterými jsou incest, vztahy osob stejného pohlaví, sexuální zvrácenost, sexuální napadení, sexuální zneužívání, sexuální násilí atd.“⁴¹ Čínská vláda považuje tento obsah za „vulgární, nemorální a nezdravý.“⁴²

O zákazu zveřejňování homosexuálního obsahu a odstranění veškerých videí, her a dalšího podobného viditelného obsahu na své platformě informovala 16. dubna 2018 čínská sociální síť Weibo.⁴³ Jedná se o jednu z nejvíce rozšířených sociálních sítí v čínské

³⁶ CHANG, REN, 2017, str. 324.

³⁷ ZHOU, HU, 2020, str. 30.

³⁸ LINKOVÁ, 2018.

³⁹ South China Morning Post [online].

⁴⁰ BRADY, 2017.

⁴¹ The Independent [online]. 2016.

⁴² Ibid.

⁴³ CHIA, 2019, str. 1.

společnosti a na základě principu, na kterém funguje, bychom ji mohli přirovnat k americké sociální síti Twitter. Společnost Weibo poukázala na to, že homosexuální obsah nevytváří příznivé prostředí pro čínskou populaci. Veškerý zveřejněný obsah musí být v souladu s čínským zákonem o kybernetické bezpečnosti.⁴⁴ Studie *What's Love Got to Do with it?: LGBTQ Rights and Patriotism in Xi's China* uvádí, že po dobu více než 48 hodin od tohoto prohlášení byl na Weibo hashtag # 我是同性恋 „woshitongxinglian“ v překladu „jsem homosexuál“ sdílený velkým množstvím uživatelů. Sdílením fotek a psaním komentářů uživatelé sociální sítě Weibo vyjádřili svůj nesouhlas s těmito opatřeními.⁴⁵ V souvislosti s tímto hashtagem se také v několika příspěvcích objevil další hashtag, který v překladu znamená „jsem nelegální“.⁴⁶ Podle německé rozhlasové stanice DW měl tento hashtag více než 130 milionů zhlédnutí a 153 000 komentářů. Zanedlouho byla většina z nich smazána.⁴⁷ Je tedy zřejmé, že členové LGBTQ komunity v Číně jsou vystaveni neustálým překážkám a snaží se je prostřednictvím vyjádření na sociálních sítích reflektovat. Navzdory těmto překážkám někteří uživatelé Weibo nadále pokračovali v šíření těchto hashtagů a prostřednictvím protestů proti cenzuře homosexuálního obsahu mělo mnoho členů LGBTQ komunity svůj „coming out“.⁴⁸ To znamená, že se šířením těchto hashtagů otevřeně přiznali ke své sexuální orientaci.

Diskuze na téma LGBTQ komunity však v prostředí čínského internetu nezůstává bez povšimnutí. Joy L. Chia také popisuje případ, kdy se zpráva o této události objevila v oficiálních novinách Čínské komunistické strany Lidovém deníku. Redaktor v těchto novinách projevil své sympatie se členy LGBTQ komunity, rovněž upozornil, že by tito lidé neměli být diskriminováni na základě své sexuální orientace.⁴⁹ Nicméně také uvedl, že členové LGBTQ komunity musí „nést sociální odpovědnost i ve chvíli, kdy se dožadují svých práv.“⁵⁰

O probíhající cenzuře v souvislosti se sociální sítí Weibo mi také respondenti Chen a Bao Yu v rámci rozhovoru sdělili, že zaznamenali omezování obsahu na této platformě.

⁴⁴ BRZESKI, 2018.

⁴⁵ DW made for minds [online]. 2018.

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ CHIA, 2019. str. 1.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Ibid, str 2.

Zatímco Chen zmínil cenzurovaný obsah z roku 2018, Bao Yu mi sdělila informaci o další kauze z roku 2019. V tomto roce byl odstraněn hashtag související s lesbickým obsahem – hashtag měl totiž umožňovat diskuzi o otázkách týkajících se tohoto tématu.⁵¹

Chen: „Vláda nepodporuje obsah LGBTQ komunity na veřejnosti a vše s tím související. Například na Weibo byl hashtag ‚woshitongxinlian‘ a tento hashtag byl následně vládou odstraněn. Od té doby už se na internetu nemůže vyskytovat nic s tímto hashtagem.“⁵²

Bao Yu: „Přesto, že nepociťuji velký tlak na LGBTQ v rámci oficiálního postoje, nezdá se, že by nám byly umožněny jakékoliv aktivity týkající se propagace LGBTQ komunity. V loňském nebo předminulém roce byl na Weibo zablokován hashtag ‚chaohua‘ (jako hashtag na instagramu) týkající se lesbického obsahu ‚chaohua‘. Tento obsah lze znovu dohledat, ale v souvislosti s tím, že se jedná o cosi ‚temného‘. ...“⁵³

Respondentka Xiao Mei mi na otázku, zda zaznamenala změny v přístupu vlády ke členům LGBTQ komunity, odpověděla, že pociťuje stále větší nedostatek prostoru vyjadřovat se svobodně o LGBTQ komunitě na veřejnosti. „Myslím si, že aktuálně se možnost veřejně vyjadřovat zpříšňuje a prostor svobodně se vyjadřovat o LGBTQ komunitě je stále menší a menší.“⁵⁴ Respondentka Si Tu mi sdělila, že v důsledku negativního přístupu ke členům LGBTQ komunity pro ni prostředí vytvářené čínským politickým systémem není vyhovující.

„Myslím si, že čínská vláda a její přístup ke členům LGBTQ komunity není správný, jsou ohrožena naše lidská práva jako například právo na svobodné vyjadřování. Nejednej s námi jako s normálními lidmi. Způsobem, jakým k nám vláda přistupuje, nás nutí cítit se špatně a zahanbeně. Zejména děti v pubertálním věku.“⁵⁵

⁵¹ LONGARINO, 2019.

⁵² 目前还是不支持一些相关的事情出现在公共言论里。之前微博有关于#我是同性恋#的话题 这话题后来被官方给删除了。有关#我是同性恋#的话题的评论和动态已经不能发了。

⁵³ 虽然官方对我们的施压力度并不算大，但似乎也不容许任何主题为 LGBTQ 的宣传和活动。去年还是前年的时候有一阵子微博的“超话”（就是像 instagram 里的 tag）中，有关 lesbian 的所有“超话”都被封了。虽然现在都已经重新能搜的到，但是总是给我们一种乌云时刻会笼罩我们的感觉。

⁵⁴ 我觉得舆论有在收紧 能自由说话的空间在减少。

⁵⁵ I believe the approach from Chinese government to LGBTQ harms some rights we own as human, such as the right to express freely, the right to feel normal. The way the government treat us makes people feel bad about LGBTQ, also makes ourselves feel ashamed, especially some teenagers in this group.

V únoru roku 2021 informovala média o dalším omezení vydaném ze strany čínské vlády, které se týká možnosti publikování čínských blogerů.⁵⁶ Ke zveřejnění článků bude potřeba, aby vláda schválila příspěvek týkající se zdravotnictví, vzdělání, ekonomiky a soudních záležitostí. K omezení publikování o tématech týkajících se politiky a vojenských záležitostí se tedy přidalo mnoho dalších.⁵⁷ Pro členy LGBTQ komunity to znamená další omezování v možnosti informovat o důležitých otázkách, kterými jsou právě i témata týkající se problematiky LGBTQ. Možností informovat se o této skupině lidí tak s takovými omezeními rapidně ubývá. Pro respondentku MO právě různé blogy patřily mezi zdroje, kde se informovala o LGBTQ komunitě. „Není nám také přístupno mnoho odborných publikací, kde bychom se mohli o LGBTQ komunitě dozvědět. Mnoho informací jsme mohli získat prostřednictvím přátel nebo od blogerů na Weibo.“⁵⁸ Pokud čínský politický systém bude i nadále vytvářet podobná omezení, pro následující generace bude velmi složité informovat se o tématu LGBTQ komunity.

Na základě předchozích informací tedy můžeme usuzovat, že po nástupu Xi Jinpinga do funkce prezidenta Čínské lidové republiky je situace ohledně LGBTQ komunity v Číně čím dál více nepříznivá. Nicméně někteří členové LGBTQ komunity se setkávají se špatným přístupem od čínské vlády po celou dobu svého života, tudíž si neslučují přílišnou změnu situace ohledně přístupu ke členům této komunity s nástupem Xi Jinpinga.

Wei: „Nepocituji mnoho změn v přístupu vlády, nevím, jestli nějaké změny proběhly nebo vůbec k nějakým změnám dojde, protože vláda se nás vždy snažila a snaží nadále umlčet o mnoho věcech.“⁵⁹

Co se týče zastání členů LGBTQ komunity v Číně, v roce 2020 Lidový deník zveřejnil na svém twitterovém účtu hashtag LGBTQ. K tomuto hashtagu se pojal příspěvek, který popisoval zvýšenou míru přijímání členů LGBTQ komunity v Číně, příspěvek byl však následně smazán.⁶⁰ V Čínské lidové republice je tato sociální síť

⁵⁶ CHEN, 2021.

⁵⁷ WU, 2021.

⁵⁸ 没有很多科普系统地告诉我们这个群体的知识，我们大部分都是零零散散地接触到一些交友、还有一些微博上性向也是 LGBTQ 的博主的个人动态。

⁵⁹ I don't feel many changes. I don't know if the approach has changed or ever changed, because government always keeps silent about such things.

⁶⁰ JIANG, 2020.

zakázaná a můžeme se pouze domnívat, zda tento příspěvek pouze nesloužil k vylepšení reputace před západními zeměmi.⁶¹

Xi Jinping po svém nástupu zakročil proti těm, kteří nesouhlasí s ideologií Čínské komunistické strany. Podle čínské ideologie je rostoucí vliv západních zemí pro čínskou populaci nežádoucí.⁶² Mezi ty, kteří zpochybňují vedení Čínské komunistické strany, patří mimo jiné právníci v oblasti lidských práv, novináři, feministické aktivistky a akademici.⁶³ V Číně vznikají na podporu práv členů LGBTQ komunity organizace. Aby však mohly tyto organizace existovat, mnoho z nich se rozhodlo navázat užší spolupráci s vládou.⁶⁴ Vláda nabízí organizacím tolerantnější přístup výměnou za pomoc v oblasti sociálního zabezpečení.⁶⁵ Mezi požadavky vlády patří pořádání akcí, na nichž budou propagovat tradiční čínské hodnoty.⁶⁶ Toto můžeme považovat za názornou ukázkou toho, jakým dalším způsobem se Xi Jinpingova vláda snaží získat kontrolu nad propagováním hodnot LGBTQ komunity.

Respondentka Xiao Mei vypověděla, že považuje za důležité vyjadřovat se k tématu LGBTQ komunity otevřeně a svobodně. Restrikce na území pevninské Číny jí to však dle jejích slov a výše zmíněných informací neumožňují.

„Upřímně si myslím, že je nutné hovořit o LGBTQ komunitě na veřejnosti nebo chodit demonstrovat, ale v této době je naprosto nemožné něco takového uskutečnit.“⁶⁷

V roce 2014 zahraniční média informovala o prvním případě, kdy aktivista za práva LGBTQ komunity podal žalobu na čínskou vládu poté, co mu byla zamítnuta žádost o povolení registrace LGBTQ organizace. Případ byl následně čínským soudem zamítnut. Události předcházela tímto mužem organizovaný nelegální pochod, který se uskutečnil v roce 2013 během Mezinárodního dne proti homofobii, kde stovka lidí protestovala proti homofobii a diskriminaci v Číně. Tento aktivista byl následně na dvanáct dní zadržen.⁶⁸ Se dnem 17. května, tedy s Mezinárodním dnem proti homofobii, se pojí další událost,

⁶¹ JIANG, 2020.

⁶² CHIA, 2019, str. 2.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ OutRight Asia Program [online]. 2019.

⁶⁵ CHEN, 2020, str. 3.

⁶⁶ OutRight Asia Program [online]. 2019.

⁶⁷ 说实话，我认为去公开讨论LGBTQ也好，去示威为自己谋取空间也好，都很必要，但是这个第二点太不现实了，在这里这件事情根本不可能。

⁶⁸ LI, 2014.

o které média informovala veřejnost. V roce 2018 byl zveřejněn článek o rozsáhlých oslavách na podporu tohoto dne. Dvě ženy byly ochrankou napadeny poté, co vstoupily do umělecké zóny v Pekingu, kde se konala událost na podporu LGBTQ komunity. Důvodem, proč se tomu tak stalo, bylo, že měly na svém oblečení připnuté duhové brože, které jsou symbolem LGBTQ komunity.⁶⁹ Do konfliktu s ochrankou se nedostaly pouze tyto dvě dívky, ale i mnozí další.⁷⁰ Průběh této události nebyl lhostejný ani některým vysokým školám. Učitelé vysoké školy ve Wuhanu varovali své studenty, aby si dávali pozor na to, jak se během těchto oslav prezentují. Podle profesorů nejsou tyto oslavy v souladu s čínskými zákony, navíc jsou zde propagovány západní hodnoty, které nejsou v souladu s ideologií čínské vlády. Podle některých studentů tohle varování nebylo v kompetenci samotných profesorů.⁷¹

Respondentka Si Tu mi potvrdila, že k některým členům LGBTQ komunity v Číně se informace o této události – i přes tvrdou cenzuru podobných informací v Číně – dostala také. „Slyšela jsem taky o studentech, kteří měli duhové brože a byli zastaveni ochrankou. LGBTQ komunita tady nemá žádnou právní ochranu a zdá se, že ani do budoucna se tato skutečnost nezmění.“⁷²

Jak jsem v předchozích kapitolách již zmínila, studentů a celkově školství se téma LGBTQ velmi dotýká. Po nastudování materiálů pro svou práci jsem zjistila, že ani v této oblasti za Xi Jinpinga není přístup ke členům LGBTQ komunity příznivý. V médiích jsem zaznamenala několik případů týkajících se problematiky školství v Číně, které podrobněji popisují v následující kapitole.

V únoru roku 2021 byla v médiích zveřejněna informace o úpravě školních osnov v podobě zvýšení počtu hodin tělesné výchovy v důsledku toho, že chlapci navštěvující čínské školy ztrácí svou mužnost. Tvrzení, které bylo vydáno čínskou vládou a následně podpořeno Ministerstvem školství v Číně, vyvolalo vlnu kritiky.⁷³

Nejvyšší politický poradce Si Zefu oznámil, že je potřeba „zabránit mladým mužům stát se zženštělymi.“⁷⁴ Si Zefu dále vyzýval k řešení tohoto problému a vyjádřil své obavy

⁶⁹ CHEN, 2018.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ibid.

⁷² 之前听到警带着彩虹胸针的学生被保安拦下。总体说来这个群体在中国没有被得到任何法律保护，形势上来看似乎也不打算在未来提供任何法律保护。

⁷³ NIGAM, 2021.

⁷⁴ Ibid.

o budoucnost čínského národa. Těmito výroky a novými úpravami osnov ve školství dochází k další diskriminaci členů LGBTQ komunity. Je tedy patrné, že takový zásah do školních osnov je další překážkou pro členy LGBTQ komunity v Číně. V souvislosti s tématem LGBTQ a školství existuje také velké množství dalších problémů, které by neměly být opomíjeny. V následující kapitole se jim proto věnuji více.

5 LGBTQ a školy v Číně

Otázka zařazování LGBTQ tematiky do učebních osnov je hojně diskutována v mnoha vyspělých zemích. Kritizováno bývá zejména nedostatečné informování studentů o LGBTQ komunitě v rámci sexuální výchovy, dále vytváření nepříznivého prostředí pro studenty, kteří jsou součástí LGBTQ komunity (například v podobě šikany od spolužáků).⁷⁵ Přístup k tématu LGBTQ komunity se v každé zemi liší, souvisí to s utvářením historie, ale také s náboženskými tradicemi, které v zemi převažují.⁷⁶ V případě Číny není problémem pouze absence relevantních informací, ale i účelné šíření dezinformací.

Existuje studie, ve které byl porovnán vztah studentů ke členům LGBTQ komunity na začátku školního roku a na jeho konci. Poté, co byli studenti více informováni o LGBTQ komunitě v rámci sexuální výchovy, byl na konci školního roku zaznamenán pokles negativního přístupu ke studentům, kteří jsou součástí LGBTQ komunity.⁷⁷ K vytvoření příznivého prostředí pro LGBTQ studenty je však potřeba také dostatečná informovanost učitelů a jejich schopnost o takových tématech diskutovat. Tímto tématem se zabývá například publikace *Exploring Gender and LGBTQ Issues in K-12 and Teacher Education: A Rainbow Assemblage*.⁷⁸

V roce 2019 se uskutečnil výzkum, při kterém bylo zjištěno, že 85 % čínských studentů trpělo depresemi a 40 % pomyslelo na spáchání sebevraždy.⁷⁹ Takové výsledky jsou alarmující a značí jasné nedostatky v čínském školním i politickém systému. Samotné téma LGBTQ a školy v Číně je velmi obsáhlé, nicméně po nastudování podkladů pro svou bakalářskou diplomovou práci považují otevření této problematiky za důležité a věnují ji proto tedy samostatnou kapitolu.

Významným dílem zaměřujícím se na LGBTQ komunity v Číně je studie čínské socioložky, sexuoložky a aktivistky za práva LGBTQ komunity v Číně Li Yinhe s názvem *Their world*, v překladu „Jejich svět“ z roku 1992. Na této studii se podílel i manžel autorky Wang Xiaobo. Kniha, jež vznikla na základě vědecké metodologie

⁷⁵ MAYO, 2014, str. 2.

⁷⁶ MORENO, 2018, str. 3.

⁷⁷ BAAMS, 2017.

⁷⁸ MARTIN, STROM, 2019.

⁷⁹ WEI, WENLI, 2019, str. 3.

a teorií současného západního světa, je přínosná pro získání informací o životě homosexuálů v období od konce 80. let 20. století po začátek 90. let 20. století.⁸⁰

O díle autorky Li Yinhe se mi také zmínila respondentka Si Tu. Právě publikace této čínské aktivistky pro ni byla důležitá pro získání více informací o LGBTQ komunitě. „Většinu informací o LGBTQ komunitě jsem se dozvěděla, když mi bylo 19 let. Přečetla jsem knihu, s názvem Homosexuální subkultura, kterou napsala čínská autorka Li Yinhe.“⁸¹

Především na vysokých školách docházelo v období od konce 80. let 20. století k pozitivnějšímu přístupu ve výuce sexuální výchovy.⁸² V mnoha kurzech týkajících se sexuální výchovy bylo možné se částečně o homosexualitě informovat, nicméně stále ne v pozitivním slova smyslu a na akademické půdě bychom informace o homosexualitě nepřirovnávané k sexuální deviaci hledali obtížně.⁸³ K určitým změnám v oblasti výuky o LGBTQ komunitě ve školství došlo v roce 2003. V tomto roce byly na čínské vysoké škole zavedeny semináře týkající se homosexuality. Oba semináře bylo umožněno navštěvovat na Fudanské univerzitě v Šanghaji a získaly si mediální pozornost. První osobností, která umožnila studentům této univerzity účastnit se semináře, byl profesor Gao Yanning. Dva roky poté Sun Zhongxin, rovněž na Fudanské Univerzitě, poskytl studentům možnost navštívit další seminář týkající se homosexuality, tento seminář byl však následně zrušen.⁸⁴

O zkušenosti se seminářem týkajícím se homosexuality mi v rámci mnou vedeného rozhovoru pověděla respondentka Bao Yu. Je však jediná, která má v souvislosti se školstvím v Číně kladnou zkušenost týkající se výuky o LGBTQ komunitě. Ostatní respondenti mi sdělili, že jim v čínských školách v souvislosti s tématem LGBTQ komunity nebyly předány žádné pozitivní informace.

„Na vysoké škole, kde jsem studovala psychologii, jsme měli předmět, který se nazýval psychologická sexualita. Jedná se vlastně o vysvětlení, proč je tu

⁸⁰ WEI, 2018, str. 4.

⁸¹ I knew the LGBTQ community when I was 19, reading a book called Homosexual Subculture, written by a Chinese woman called Yinhe Li.

⁸² WEI, 2018, str. 4.

⁸³ Ibid.

⁸⁴ Ibid.

homosexualita, jak porozumět homosexualitě z psychologického hlediska. A také tam probíhala diskuse o tom, zda je manželství mezi stejnopohlavními páry nutné.“⁸⁵

Co se týče problematiky LGBTQ komunity a školství, objevilo se několik případů, které si získaly velkou mediální pozornost.

Jeden z případů se odehrál v roce 2016. Studentka Jihočínské zemědělské univerzity v Guangzhou jménem Ou Jiayong objevila v učebnici psychologie zmínku o tom, že homosexualita patří mezi duševní poruchy.⁸⁶ Ačkoliv – jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách – v roce 2001 přestala být homosexualita definitivně považována za duševní poruchu, v učebnicích bylo toto označení stále uváděno. Jak mi potvrdila respondentka MO „v některých učebnicích stále najdete informaci o tom, že homosexualita je nemoc.“⁸⁷ Pro Ou Jiayong bylo toto zjištění nepřijatelné, tudíž se rozhodla jednat a vyjádřit svůj nesouhlas s touto informací prostřednictvím podání žaloby na vydavatele publikace.⁸⁸ V září roku 2020 bylo soudem v provincii Jiangsu rozhodnuto, že učebnice neobsahuje nepravdivé informace.⁸⁹ V roce 2021 soud znovu neshledal na informaci o označení homosexuality jako duševní poruchy v této učebnici žádnou chybu, tudíž byl tento případ podruhé u soudu zamítnut a bylo rozhodnuto, že homosexualita může být nadále označena za duševní poruchu.⁹⁰ Rozsudek vydaný v září 2020 tak soud na začátku tohoto roku opět potvrdil.⁹¹

Celá kauza si v Číně získala poměrně velké množství pozornosti a Peng Yanzhi (ředitel společnosti zabývající se LGBTQ právy v Číně) následně sdělil deníku The New York Times, že velké množství čínské populace nevědělo o četném výskytu popisu homosexuality jako duševní poruchy v učebnicích. V článku pro The New York Times byly také zaznamenány výsledky výzkumu, který byl proveden v letech 2016 a 2017. Bylo zjištěno, že téměř polovina z celkového počtu 91 zkoumaných učebnic psychologie, sloužících jako podklad ke studiu na čínských univerzitách, stále označuje homosexualitu

⁸⁵ 在大学学习过。我是学心理学的有一门课叫性心理学主要就是解释了为什么会有同性恋，如何从心理学的角度理解同性恋，最后还让我们讨论同性婚姻是否必要。

⁸⁶ WEE, 2020.

⁸⁷ 还有一些地方的教材会说同性恋是一种病。

⁸⁸ WEE, 2020.

⁸⁹ Ibid.

⁹⁰ ZHANG, 2021.

⁹¹ Reuters [online]. 2021.

za nemoc. Peng Yanzhi dále konstatoval, že výzkumu zdaleka nebyly podrobeny všechny učebnice a tato dezinformace bude pravděpodobně i nadále obsažena v mnoha dalších.⁹²

Dívka Ou Jiayong nebyla jediná s takovým příběhem. Podobná kauza proběhla i v roce 2015. Studentka zažalovala čínské Ministerstvo školství, když v učebnicích objevila informaci o tom, že homosexualita přináší lidem utrpení. Opět se jedná o příběh, který po dvou letech vyvrcholil rozhodnutím soudu v neprospěch této studentky.⁹³

Další událostí je případ z roku 2019. Jedná se o kauzu, jejíž hlavním předmětem je šíření dezinformací o členech LGBTQ komunity. Na čínské střední škole byl vylepen plakát, který měl původně sloužit jako informace o prevenci proti onemocnění AIDS způsobeného virem HIV.⁹⁴ Nicméně tento plakát mimo jiné popisoval členy LGBTQ komunity velmi negativním způsobem.⁹⁵ Na veřejnost se dostaly fotografie (viz Obrázek 1), které zobrazovaly některé části obsažené v onom plakátu.⁹⁶

Informace o citové labilitě homosexuálů v souvislosti se sklony k ublížení sobě či okolí vyvolala vlnu kritiky a škola následně tento plakát odstranila. Zaměstnancem školy byl incident odůvodněn nedostatečným posouzením tohoto plakátu vedením školy před jeho zveřejněním.⁹⁷

Obrázek 1 – Fotografie vylepeného plakátu

Zdroj: (scmp.com)

⁹² WEE, 2020.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ ZHANG, 2019.

⁹⁵ YAN, 2019.

⁹⁶ ZHANG, 2019.

⁹⁷ Ibid.

Jelikož byl tento incident prezentován v čínských novinách Global Times, které spadají pod noviny Čínské komunistické strany (Lidový deník), je na místě pochybovat o pravdivosti tvrzení, že za vylepením tohoto plakátu stojí pouze nedostatečný posudek ze strany učitelského sboru. Domnívám se, že vzhledem k výše zmíněným informacím o předávání nepravdivých informací o homosexualitě studentům je velmi pravděpodobné, že škola plakát na škole vyvěsila úmyslně. Je otázkou, zda by tento plakát vedení čínské školy odstranilo i v případě, že by nebyl podroben takto rozsáhlé kritice.

Na základě těchto informací lze vyvodit, že téma LGBTQ a nepravdivé informace předávané studentům čínských škol představují zásadní problém. Najít však řešení této situace je obtížné, jelikož diskriminace členů LGBTQ komunity aktuálně není nijak právně ošetřena.⁹⁸ Jedním z možných řešení by mohlo být věnovat dalším podobným případům větší mediální pozornost, vyjadřovat se k nim otevřeně a pokusit se tak tyto případy co nejvíce eliminovat. Za současné situace je to však vzhledem k přísným restrikcím vydaným Xi Jinpingovou vládou značně obtížné. Čínští občané, kteří se rozhodnou o takových tématech otevřeně diskutovat, se mohou velmi snadno dostat do potíží. Důkazem může být případ z roku 2019, kdy student přednesl projev o právech homosexuálů a následně byl za to ze školy vyhozen.⁹⁹ To by se však dalo považovat za poměrně mírný následek, jelikož někteří lidé, kteří se rozhodnou k podobným tématům veřejně vyjadřovat, mohou být čínskou vládou drženi v izolaci nebo umístěni neznámo kam.¹⁰⁰

⁹⁸ Amnesty International [online]. 2019.

⁹⁹ ZHANG, Wanqing, 2021.

¹⁰⁰ Amnesty International [online]. 2019.

6 Práva členů LGBTQ komunity v Číně

V roce 2009 byla vydána publikace porovnávající situaci ohledně práv LGBTQ komunity ve 21 zemích.¹⁰¹ Z vlastního průzkumu jsem zjistila, že během uplynulých let od vydání této publikace se v 8 zemích status homosexuality změnil z nelegální na legální.¹⁰² V některých zemích je homosexualita nelegální pro muže a legální pro ženy. V několika státech dokonce i dnes platí trest smrti za homosexualitu. V mnoha státech není homosexualita považovaná za kriminální čin, i přesto jsou členové této skupiny diskriminováni. I v tomto případě je pro nahlížení na homosexualitu zásadní, jaké náboženství je v dané zemi dominantní a jaká je úroveň informovanosti o LGBTQ komunitě.¹⁰³

Nyní se zaměřím na situaci v oblasti práv členů LGBTQ komunity v Číně. Lidskými právy a právy LGBTQ komunity v Číně se zabývá kniha *Handbook on Human Rights in China*.¹⁰⁴ Jedná se o rozsáhlou publikaci umožňující vhled do oblasti lidských práv v Číně. Aktivismu ohledně LGBTQ komunity a jejímu úsilí za vytvoření lepšího prostředí pro členy této komunity v Číně je v knize věnována celá kapitola.

Prezident Xi Jinping v únoru roku 2019 zdůraznil, že čínský právní systém by měl být pod absolutním vedením Čínské komunistické strany.¹⁰⁵ V důsledku toho bylo zlegalizováno tajné zadržování a mimosoudní zadržovací systém. V praxi tak bylo umožněno dlouhodobé držení v izolaci, s tím se také pojí i zvýšení rizika mučení a nucených přiznání.¹⁰⁶ Na základě těchto informací můžeme usuzovat, že porušování lidských práv v Číně není nic neobvyklého. V případě LGBTQ komunity to platí dvojnásob. Členové LGBTQ komunity čelí diskriminaci v práci, ve škole i doma, jelikož v Číně neexistuje zákon, který by chránil členy této komunity před diskriminací.¹⁰⁷

Vláda aktivně nepodniká žádné kroky k úpravě zákonů týkajících se diskriminace LGBTQ komunity¹⁰⁸. To v mé práci dokazují hned na několika případech a na mediálních článkách, kde nalezneme aktuální prohlášení vydaná ze strany čínské vlády (viz výše).

¹⁰¹ SIMON, BROOKS, 2009.

¹⁰² MCCARTHY, 2020.

¹⁰³ LEE, OSTERGARD, 2017, str. 42 a 43.

¹⁰⁴ BIDDULPH, ROSENZWEIG, 2019.

¹⁰⁵ Amnesty International [online]. 2019.

¹⁰⁶ Ibid.

¹⁰⁷ Amnesty International [online]. 2019.

¹⁰⁸ SUEN, CHAN, 2020, str. 10.

6.1 Konverzní terapie v Číně

Pojem konverzní terapie patří mezi nejpoužívanější označení pro pokusy o změnu sexuální orientace, genderové identity atd. Většina těchto postupů pochází z poloviny 20. století.¹⁰⁹ Podle studie *The growing regulation of conversion therapy* vydané v roce 2016 došlo ke snížení provozování tohoto typu terapií v několika státech USA.¹¹⁰ V roce 2020 byla zveřejněna publikace *Practices of so-called “conversion therapy”* o výzkumu Victora Madrigal-Borloze, nezávislého experta na sexuální orientaci a genderovou identitu, pojednávající o konverzní terapii.¹¹¹ Dokument zaznamenávající výsledky tohoto výzkumu byl vydán OSN. V dokumentu se dozvídáme, že konverzní terapie je stále provozovaná nejméně v 68 zemích světa.¹¹² V současné době již existují důkazy, že tyto postupy léčby se míjejí s efektivitou, nicméně i přes tuto skutečnost se nadále v několika zemích praktikují.¹¹³ O tom, do jaké míry mohou tyto terapie ovlivnit duševní zdraví člověka a jak nemístné je pro lékaře takové terapie vykonávat, pojednává studie z roku 2020 *Statement on conversion therapy*.¹¹⁴

Postupy léčby, které se v rámci konverzní terapie používají, mohou mnohdy hraničit s trestným činem. Může se jednat o ponižování nebo například „léčbu“ elektrošoky. Tyto postupy léčby i nadále přetrvávají například v Rusku, Somálsku nebo v některých státech USA.¹¹⁵ Jinak tomu není ani v Číně.¹¹⁶

Mediálně známou se stala kauza z roku 2014, kdy muž v důsledku své homosexuální orientace byl v čínském městě Chongqing nucen podstoupit konverzní terapii, která zahrnovala nelegální postupy léčby. V tomto případě se jednalo o léčbu elektrošoky. Klinika v Chongqingu byla následně v důsledku rozhodnutí soudu v Pekingu nucena vyplatit muži odškodnění v hodnotě 3500 jüanů. Muž se rozhodl využít své zkušenosti a apelovat na vládu, aby pro všechny čínské občany vytvořila bezpečné prostředí. Tento muž se také stal advokátem hájícím práva členů LGBTQ komunity.¹¹⁷ Přestože byla informace o této události prezentována v deníku Sixth Tone, který funguje

¹⁰⁹ Queer geography [online]. 2020.

¹¹⁰ DRESCHER, 2016.

¹¹¹ FITZSIMONS, 2020.

¹¹² United Nations [online]. 2020, str. 6.

¹¹³ ALEMPIJEVIC et. al, 2020.

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ Queer geography [online]. 2020, Movement Advancement Project (MAP) [online]. 2021.

¹¹⁶ SUEN, CHAN, 2020.

¹¹⁷ BHANDARI, 2019.

pod taktovkou Čínské komunistické strany, je zde upozorněno na nedostatečný zájem čínské vlády o tuto problematiku.

Zmíněný muž však není jediný, kdo byl nucen podstoupit konverzní terapii. V Čínské lidové republice se uskutečňuje mnoho konverzních terapií, ne všechny se však dostanou na veřejnost. Podobné formy terapie jsou podle časopisu Independent nadále prováděny nejméně v 96 nemocnicích v Číně.¹¹⁸ Mezi lety 2017 a 2018 byly vedením ve čtyřech městech Číny uděleny sankce za používání nezákonných postupů léčby.¹¹⁹

V roce 2016 byl ke konverzní terapii v důsledku nátlaku své rodiny i přes svůj nesouhlas donucen muž, který byl uvězněn v čínském nemocničním zařízení po dobu 19 dní. Tento příběh rovněž vyústil v rozhodnutí soudu ve prospěch muže a nemocnice následně poslala omluvný dopis a kompenzaci v hodnotě 4749 jüanů.¹²⁰ Je znám také případ z čínského města Jingdezhen, kdy rodinní příslušníci zprostředkovali hospitalizaci transgender ženy navzdory jejímu nesouhlasu v nemocnici za účelem podstoupení konverzní terapie.¹²¹ Informace o tom, zda byl i tento případ řešen u soudu v médiích nebyla zmíněna. V roce 2015 bylo zjištěno, že v pekingské nemocnici byla další žena napojena na neznámý přístroj, který jí měřil chromozomy v těle ve snaze zjistit, zda je její sexuální orientace vrozená. Dále bylo zjištěno, že v roce 2017 bylo v provincii Zhejiang výzkumnými pracovníky ověřováno, zda po nastříkání oxytocinu na nos homosexuálů mohou změnit jejich sexuální orientaci.¹²²

Můj známý Liu se mi při konverzaci o tématu homosexuality svěřil, že i jeho rodiče by si v případě jeho jiné sexuální orientace pravděpodobně mysleli, že je nemocný – a poslali by ho do nemocničního zařízení.

Čínské soudy tedy ve většině vyjmenovaných případů souhlasily s tím, že jsou tyto praktiky ilegální. Tato rozhodnutí soudu by se dala považovat za vítězství na cestě za zrušením používání léčebných praktik tohoto druhu. Nicméně o možném zrušení konverzních terapií v blízké budoucnosti jsem žádné informace nenalezla.

¹¹⁸ BHANDARI, 2019.

¹¹⁹ Reuters [online]. 2019.

¹²⁰ BBC [online]. 2017.

¹²¹ Independent [online]. 2019.

¹²² LONGARINO, 2019.

V rámci vedení rozhovorů s respondenty jsem rovněž nezískala o konverzních terapiích žádné informace. O takovém způsobu léčení údajně nemají informace, či osobní zkušenost.

6.2 Právo na změnu pohlaví

Další oblast, které se ve své práci věnuji, je právo na změnu pohlaví. Právo na změnu pohlaví a s ním spojené požadavky jsou v každé zemi jiné.¹²³ V září roku 2020 byly publikovány výsledky výzkumného projektu, který se zabýval transgender právy ve 143 členských státech OSN.¹²⁴ Dle výsledků tohoto projektu 96 zemí umožňuje legálně změnu pohlaví, nicméně pouze 25 z nich má nastaveny podmínky změny tak, že nenarušují lidskou důstojnost.¹²⁵ V těchto státech není vyžadován chirurgický sterilizační zákrok, hormonální substituce, status svobodný/á, hospitalizace v psychiatrických zařízeních či test reálného života, kdy je nutné po určitou dobu vystupovat plně v roli pohlaví do něhož se dotyčný požadující změnu pohlaví identifikuje.¹²⁶ Od roku 2017, kdy byla vydána poslední publikace zabývající se právy transgender osob, došlo k pokroku v oblasti legalizace změny pohlaví hned v několika státech.¹²⁷ Čína však na tento seznam umístěna nebyla.¹²⁸

Pokud chce čínský občan změnit své pohlaví, musí projít velmi složitým procesem. V Číně je možné legálně změnit pohlaví osoby pouze tehdy, pokud podstoupí operaci na změnu pohlaví a pokud osoba dosáhla věku minimálně 20 let, je rozhodnuta o podstoupení zákroku více než 5 let a docházela za účelem podstoupení operace na psychiatrické oddělení po dobu více než jednoho roku, její aktuální status je svobodná/ý, nejsou u osoby shledány žádné okolnosti, které by neumožňovaly pacientovi podstoupit chirurgický zákrok.¹²⁹ Další podmínkou je čistý trestní rejstřík a lékařsky potvrzená diagnóza transsexuality. Pacient je povinen předložit písemnou žádost o tom, že chce podstoupit tuto operaci. Kromě toho je také nutný souhlas rodiny ke změně pohlaví osoby,

¹²³ LEE, OSTERGARD, 2017, str. 66.

¹²⁴ CHIAM et al., 2020.

¹²⁵ WAREHAM, 2020.

¹²⁶ Ibid.

¹²⁷ CHIAM et al., 2020.

¹²⁸ Ibid.

¹²⁹ MINHUI, 2018, str. 28.

a to i v případě, že osoba dosáhla minimální věkové hranice pro změnu pohlaví. Pokud rodiče již nežijí, musí poskytnout souhlas jiní příbuzní.¹³⁰

V případě, že osoba nesplní všechny výše uvedené požadavky včetně souhlasu rodiny, nemůže být v procesu pokračováno. To poté v některých případech má za následek, že osoby požadující změnu pohlaví spáchají sebevraždu, nebo se dokonce uchýlí k vyříznutí vlastních orgánů. V některých případech také nesouhlas rodičů vede k falšování podpisů.¹³¹

Na základě těchto informací lze vyvodit, že Čína nepatří mezi země, které vytváří příznivé podmínky pro osoby žádající o změnu pohlaví. Podle výše zmíněných informací o tom, jaké následky může tento příliš složitý proces pro čínské obyvatele mít, je zřejmé, že je v této oblasti rovněž nutné upravit zákony a předejít tak podobným situacím. Je také důležité upozornit na mnohdy chybné označení transgender osob za „transsexuály“. Jedná se o špatné pojmenování, jelikož změna genderu se netýká změny sexuality dané osoby. Transgender může být například jak heterosexuál, tak homosexuál.¹³² V mé práci proto tedy používám označení „transgender“.

V roce 2019 Světová mezinárodní organizace WHO vyřadila transsexualitu ze seznamu duševních poruch. Podle mluvčího WHO došlo vedení organizace k závěru, že transsexualita není skutečnou mentální poruchou.¹³³ I přes skutečnost, že toto prohlášení bylo vydáno poměrně v nedávné době, se jedná o pozitivní vývoj v nahlížení na transgender osoby.

Nyní se zaměřím na případy spojené s transgender osobami v Číně. V roce 2016 obdržel muž narozený jako žena od svého zaměstnavatele informaci o ukončení pracovního poměru. Problém byl ze strany společnosti způsoben stylem oblékání muže do pánských šatů. Následnou výpověď společnost odůvodnila argumentem jasně vykazujícím míru diskriminace. Firma údajně mylně předpokládala, že muž je homosexuál a jeho styl oblékání nebyl vhodný pro prezentování dobrého jména firmy.¹³⁴ V roce 2018 soud nakonec rozhodl ve prospěch tohoto muže a společnost tak musela

¹³⁰ MINHUI, 2018, str. 28.

¹³¹ Ibid, str. 29.

¹³² Transparent [online]. 2020.

¹³³ BBC [online]. 2019.

¹³⁴ COONAN, 2016.

vyplatit muži finanční odškodnění. Oficiálně se jednalo o první případ diskriminace transgender osoby.¹³⁵

Případ se stal průlomovým a média následně informovala o další kauze spojené s diskriminací transgender osoby. Po podstoupení chirurgického zákroku a dokončení kompletní proměny byla transgender žena propuštěna ze svého zaměstnání. V čínské společnosti, od které žena obdržela výpověď, pracovala od roku 2015 a kompletní proměnu v ženské pohlaví podstoupila v roce 2018. Ve chvíli, kdy se po své rekonvalescenci chtěla vrátit do svého zaměstnání, jí bylo doporučeno, aby sama ze své práce odešla. Nicméně jelikož pro tuto ženu nebyl tento požadavek přijatelný, rozhodla se nepřerušit pracovní poměr s touto společností. I přesto se s ní zaměstnavatel rozhodl rozvázat pracovní poměr.¹³⁶ Společnost údajně nevěděla, zda tuto ženu po její proměně v opačné pohlaví klasifikovat v rámci pracovních pozic jako ženu nebo muže.¹³⁷ I v tomto případě byla podána na firmu žaloba, nicméně soud neshledal na jednání zaměstnavatele nic nepatřičného.¹³⁸

Co se týče práva na změnu pohlaví v Číně, můžeme tvrdit, že i v této oblasti je potřeba, aby vláda k osobám požadujícím změnu pohlaví zaujala vstřícnější postoj. Je potřeba upravit podmínky tak, aby osoby mohly podstoupit tuto proměnu bez příliš velkých překážek a negativních dopadů na jejich budoucí život. Podle mého názoru a výše zmíněných informací je velmi nepravděpodobné, že by Čína považovala změnu a řešení problému v této oblasti za prioritu.

6.3 Manželství stejnopohlavních párů

V této kapitole se věnuji manželství stejnopohlavních párů. Jedná se o diskutované téma v mnoha zemích a za jejich legalizaci aktivisté bojují po celém světě. Aktuálně v roce 2021 je legální sňatek stejnopohlavních párů ve 29 zemích světa.¹³⁹ O změnách v přístupu k legalizaci v průběhu let v USA manželství stejnopohlavních párů pojednává například studie *Attitudinal change, cohort replacement, and the liberalization of attitudes about same-sex relationships, 1973–2018*.¹⁴⁰ Mezi studie zabývající se manželstvím

¹³⁵ Outright Action International [online]. 2018.

¹³⁶ YIYING, 2020.

¹³⁷ Ibid.

¹³⁸ Ibid.

¹³⁹ World Population Review [online]. 2021.

¹⁴⁰ KRANJAC, WAGMILLER, 2021.

stejnopohlavních párů v rámci Evropské unie patří publikace *Free movement of people in the european union and recognition of same-sex marriages on the example of poland, ireland and france*.¹⁴¹

Průlomový moment nastal, když se Čínská republika (Taiwan) v květnu roku 2019 stala první asijskou zemí, ve které došlo k legalizaci svateb stejnopohlavních párů.¹⁴² Studie zabývající se cestou Taiwanu za rovnoprávné manželství nese název *Taiwan 's Road to Marriage Equality: Politics of Legalizing Same-sex Marriage*.¹⁴³ Jelikož vztahy mezi Taiwanem a Čínou jsou upravovány samostatnými zákony, nemohou občané Čínské lidové republiky na území Taiwanu uzavřít sňatek s osobou stejného pohlaví.¹⁴⁴ Další asijskou zemí, kde by mohlo být manželství stejnopohlavních párů povoleno, je Japonsko. V březnu roku 2021 byla japonským soudem zveřejněna informace o tom, že je protiústavní neposkytnout homosexuálním párům možnost uzavřít manželský sňatek.¹⁴⁵ Jedná se o poměrně velké vítězství a zdá se, že se Japonsko přiblížilo k legalizaci manželství stejnopohlavních párů.

Čínské zákony v současné době povolují sňatky pouze heterosexuálním párům. Oficiálně v této zemi tedy nelze jakýmkoliv způsobem legálně uzavřít sňatek mezi stejnopohlavními páry.¹⁴⁶ V další části této kapitoly však popisují jeden způsob, jak se k takovému typu partnerskému soužití v Číně lze alespoň zčásti přiblížit.

Pro transgender osoby nejsou v Číně v případě manželství ustanoveny žádné samostatné zákony. Jelikož ve chvíli, kdy osoba projde kompletní proměnou v opačné pohlaví, vztahují se na ni zákony upravující manželství heterosexuálních párů. Nicméně jak jsem již zmínila v předchozí kapitole, kompletní proměna je doprovázena velmi složitým procesem.¹⁴⁷

V Číně se členové LGBTQ komunity snaží najít způsob, jak spolu přece jen legálně žít v jedné domácnosti. Relativně novým způsobem se stala možnost opatrovnictví, kdy si v partnerství mezi členy LGBTQ komunity jeden z nich osvojí toho druhého.¹⁴⁸ Ačkoliv se může tento způsob soužití jevit poněkud zvláštním, v současné době se jedná

¹⁴¹ BICZ, 2021.

¹⁴² STRONG, 2021.

¹⁴³ HO, 2019.

¹⁴⁴ Focus Taiwan-CNA English News [online]. 2021.

¹⁴⁵ BBC [online]. 2021.

¹⁴⁶ CHIA, 2019, str. 3.

¹⁴⁷ Ibid.

¹⁴⁸ ZI, 2019.

o jedinou možnost, jak mohou homosexuální páry legálně žít v jedné domácnosti.¹⁴⁹ O tomto způsobu legálního soužití stejnopohlavních párů jsem se dozvěděla především z rozhovoru, který jsem v rámci mé bakalářské práce vedla se Xiao Mei.

„Pokud by to bylo možné, velmi bych se chtěla vdávat. V Číně není legální manželství stejnopohlavních párů. Je však možnost tzv. opatrovnictví, kdy je osoba „svěřena do péče“ svého partnera. Toto opatrovnictví však ve skutečnosti nemá žádnou souvislost s manželstvím. Pokud se chtějí v Číně členové LGBTQ vzít, lze to provést takovýmto způsobem. Myslím si, že bude pravděpodobně trvat ještě velmi dlouho, aby v Číně bylo možné uzavřít manželství stejnopohlavních párů.“¹⁵⁰

Mezi stejnopohlavními páry se tento způsob stává populární a začíná se čím dál více využívat. Opatrovnictví je pro některé stejnopohlavní páry důležité zejména kvůli tomu, aby v případě nemoci či nehody jednoho z partnerů měl ten druhý možnost získat informace o zdravotním stavu svého partnera či možnost okamžitého poskytnutí pomoci. Celý proces opatrovnictví je poměrně náročný a nelze jej vyřídit v krátkém čase.¹⁵¹ Je možné, že pokud by se během následujících let více stejnopohlavních párů rozhodlo využít způsob opatrovnictví za účelem uzavření svazku a dostalo se více podobných případů na veřejnost, mohlo by to v budoucnu přispět k legalizaci sňatků stejnopohlavních párů v Číně. Vezmeme-li však v potaz všechny výše zmíněné informace, je jasné, že ani uzákonění manželství stejnopohlavních párů nepatří mezi priority čínské vlády.

Vzhledem k tomu, že v Čínské lidové republice není umožněno manželství stejnopohlavních párů, může to mít za následek i uzavření tzv. předstíraného manželství. O tomto tématu se zmiňuji více v následující kapitole.

6.4 Předstírané manželství v Číně

Předstírané manželství by se dalo definovat jako vstup do takového svazku, ve kterém nebudeme se svým zákonným manželem či manželkou plánovat společné soužití.¹⁵²

¹⁴⁹ BÜCHENBACHER, 2019

¹⁵⁰ 如果有可能的话，我还蛮想结婚的，不过我们确实没有关于同性婚姻的法律，目前能实行的只有“意定监护”，就是书面指定被委托者作为自己失能后的监护人。不过意定监护并不算一段婚姻或者一段关系。中国 LGBTQ 群体如果想结婚的话，可以选择意定监护。中国允许同性合法可能还需要很长的一段路要走。

¹⁵¹ BHANDARI, 2019.

¹⁵² Law Offices of Susan V. Perez [online]. 2019.

Taková manželství vznikají nejčastěji za účelem migrace¹⁵³ či daňového podvodu.¹⁵⁴ Dále například také z důvodu uspokojení rodiny, společnosti, vlády. Mezi časté příčiny vzniku těchto sňatků je homosexuální orientace jednoho z partnerů, který se snaží zakrýt svou sexuální orientaci a zároveň uspokojit požadavky většinové společnosti.¹⁵⁵ V Číně do takových manželských svazků vstupuje mnoho lidí, velmi často má manželství podobu, kdy je muž homosexuál a heterosexuální žena, která není při vstupu do manželského sňatku obeznámena s homosexuální orientací svého partnera.¹⁵⁶ Pro ženy, které vstoupí do takového manželství, se používá označení „同妻“ – „tongqi“.¹⁵⁷

Měla jsem možnost i o tomto tématu pohovořit s čínskými občany a většina z nich mi potvrdila, že právě z důvodu udržení tradiční rodiny, manželského svazku a nátlaku rodičů se členové LGBTQ komunity uchýlí k fingovanému manželskému sňatku.

Jelikož nátlaku společnosti podléhá kromě členů LGBTQ komunity i jejich rodina, není-li před dosažením věku 30 let jejich syn/dcera v heterosexuálním manželském svazku, snaží se najít jim partnera sami. V Šanghaji dokonce existuje na ulici tzv. „dohazovací koutek“ (viz Obrázek 2), kam rodiče dávají inzeráty, aby našli manžela/manželku pro své děti.¹⁵⁸

Obrázek 2 – Rodiče sledující situaci na tzv. „dohazovacím koutku“

Zdroj: (bbc.com)

¹⁵³ CHARLSLEY, 2017.

¹⁵⁴ ABRAMS, 2012, str. 3.

¹⁵⁵ Ibid.

¹⁵⁶ ZHU, 2018, str. 2.

¹⁵⁷ China Daily [online]. 2016.

¹⁵⁸ BUDDEN, 2017.

V roce 2017 byl zveřejněn příběh dvou žen, které žily v jedné domácnosti a rozhodly se každá vstoupit do manželského svazku s mužem. Podle jejich výpovědi se jevil způsob vstoupit do fingoaného manželství s muži jako dobrý způsob, jak uspokojit touhu jejich rodičů o představě života dcer v heterosexuálním manželství.¹⁵⁹

Ohledně tohoto tématu jsem položila otázky také svým respondentům. Zajímalo mě, jak k předstíranému manželství přistupují další občané pevninské Číny a zda mají ve svém okolí někoho, kdo by do takového typu manželského svazku vstoupil. Z odpovědí respondentů vyplynulo, že by do takového manželství nevstoupili. Nicméně volbu těch, kdo takto učiní, většina respondentů respektuje.

Si Tu: „Mám několik přátel, kteří se řadí mezi LGBTQ komunitu, ale plánují uzavřít sňatek s opačným pohlavím. Respektuji volbu každého. Doufám ale také, že to neznamená, že budou uspokojovat své potřeby v podobě mileneckého vztahu s jinou osobou a ublíží svým partnerům.“¹⁶⁰

Na otázku, zda by do takového manželského sňatku má respondentka vstoupila, odpověděla:

MO: „V žádném případě, myslím si, že by mi to způsobilo hodně bolesti.“¹⁶¹
„Myslím si, že je to pochopitelné. Spoustu lidí nemá kuráž a sílu se přiznat ke své sexuální orientaci a jednat podle své vůle. Já bych to však nikdy neudělala.“¹⁶²

Na základě výše zmíněných informací bychom mohli tvrdit, že by s případným uzákoněním svateb stejnopohlavních párů mohlo dojít alespoň zčásti k redukci fingoaných manželství. Nemůžeme skrýt fakt, že pohled vlády na LGBTQ komunitu a její vnímání občany pevninské Číny je úzce propojeno. Pokud by vláda vyjádřila podporu manželství stejnopohlavních párů, mohl by se zmírnit nátlak společnosti na uzavření manželství mezi mužem a ženou. Aktuálně je však šance, že by se tento scénář vyplnil, velmi malá.

¹⁵⁹ France 24 [online]. 2017.

¹⁶⁰ 我身边有这样的朋友 是同性恋但是打算进入和异性的婚姻 我会尊重每个人的选择吧 但是希望她们不要婚外情不要伤害自己的伴侣。

¹⁶¹ 不会。完全不可能。我觉得这样会让我很痛苦。

¹⁶² 我觉得可以理解, 或许很多人并没有足够的力量和勇气去按照自己的意愿行事、挑战现实, 但是我是绝不会这样做的。

7 Vnímání LGBTQ komunity v čínské společnosti

Jak jsou členové LGBTQ komunity ve společnosti přijímáni, se v každé zemi liší. Na základě předchozích tvrzení v kapitole mé práce můžeme předpokládat, že v zemích, kde je homosexualita nelegální, nemůžou být členové LGBTQ komunity ve společnosti bezproblémově přijímáni. Naopak ve státech, kde je homosexualita legální, můžeme očekávat o něco přátelštější přístup. V průběhu mého výzkumu mi bylo potvrzeno, že ne vždy to tak musí být. S netolerancí LGBTQ komunity ve společnosti bývají často spjaté i sebevraždy.¹⁶³ Členové LGBTQ komunity často čelí diskriminaci ve škole,¹⁶⁴ na pracovišti¹⁶⁵ či v rámci vlastní rodiny.¹⁶⁶ V Číně neexistuje zákon ochraňující členy LGBTQ komunity před diskriminací, což může přispívat k časté diskriminaci této skupiny lidí ve společnosti.¹⁶⁷

Hovořila jsem celkem se šesti občany a pět z nich vypovědělo, že přijetí jejich sexuální orientace ze strany rodiny bylo velmi obtížné. Šestý respondent Wei mi sdělil, že zatím nemá v plánu říct svým rodičům o své sexuální orientaci. Podle tohoto respondenta by jeho rodiče pohlíželi na jeho homosexuální orientaci negativně, a to především z důvodu jejich velmi tradičního přístupu k manželství a založení rodiny. „Zatím to nemám v plánu. Myslím si, že jsou velmi tradiční. Bojím se, že by je to mohlo ranit.“¹⁶⁸

Jelikož se vláda v Pekingu snaží cenzurovat veškerý obsah spojený s homosexualitou, je nepříznivý postoj společnosti ke členům LGBTQ komunity pochopitelný. Vnímání LGBTQ komunity se také liší podle oblasti Číny. Svým přátelštějším přístupem ke členům LGBTQ komunity jsou známá například velká čínská města Chengdu, Chongqing, Šanghaj, Peking atd.¹⁶⁹ O některých těchto městech se zmínili i mí respondenti v rámci rozhovorů.

¹⁶³ ARANMOLATE, 2017, str. 2.

¹⁶⁴ DAY, 2019, str. 30.

¹⁶⁵ LLOREN, PARINI, 2017, str. 291.

¹⁶⁶ PARKER et al., 2018, str. 384.

¹⁶⁷ WANG, 2019.

¹⁶⁸ 暂时没有打算。我感觉她们很传统。怕伤害到他们。

¹⁶⁹ VAN DE WERFF, 2010, str. 176.

Bao Yu: „Myslím si, že se to liší oblastí Číny, Sichuan a Chongqing jsou podle mého názoru nejvíce LGBTQ přátelská místa. Obecně jsou mladší lidé více tolerantní než starší nebo ti, kteří dbají na důležitost tradice.“¹⁷⁰

Si Tu: „Vyrostla jsem v provincii Hubei a aktuálně bydlím ve městě Chengdu. Cítím velký rozdíl mezi různými částmi Číny ohledně přijímání LGBTQ komunity. Podle mého názoru to je tak, že čím vyspělejší město, tím větší je míra přijímání LGBTQ komunity.“¹⁷¹

MO: „Chongqing a Chengdu, to jsou podle mého názoru příznivá města pro LGBTQ komunitu. V ostatních městech to asi bude vypadat jinak.“¹⁷²

Co se týče přístupu ke členům LGBTQ komunity ve společnosti, obecně také platí, že jsou mladší ročníky více tolerantní k této skupině obyvatel. Z mé osobní zkušenosti jsem se v Číně nesetkala s odmítáním členů LGBTQ komunity čínskými občany. Zaznamenala jsem negativní postoj k těmto lidem pouze ze strany některých zahraničních studentů. Pohybovala jsem se převážně mezi lidmi mé věkové kategorie, tudíž nemohu z vlastní zkušenosti porovnat chování společnosti ke členům LGBTQ komunity mezi staršími a mladšími lidmi.

Podle průzkumu youtubového kanálu Out China LGBT stories je zjevné, že starší lidé ve skutečnosti nemají příliš mnoho znalostí o čínské LGBTQ komunitě. Podle slov jednoho z dotazovaných v onom videu na YouTube v Číně příliš homosexuálů není a ani žádného neznají. Někteří dotazovaní si však vzpomněli na Sen v červeném domě, klasický čínský román z roku 1791, ve kterém je homosexualita vyobrazena.¹⁷³

Odpovědi mých respondentů mi taktéž potvrdily informaci o více tolerantním přístupu ze strany mladší generace v čínské společnosti. Také mi však sdělili, že se ve společnosti cítí spíše neviditelní.

Xiao Mei: „Myslím si, že společnost nás neodmítá ani nepřijímá, spíše ignoruje. Co se týče mě, nemám moc zkušeností s tím, že by mě společnost odmítala kvůli mé orientaci. Přijetí ze strany mladších je podle mého názoru na velmi dobré cestě.“

¹⁷⁰ 不同地域对 lgbtq 的接受程度不同 川渝地区包容性很强 我觉得 lgbtq 年轻人比较能接受, 老一辈人思想还是比较传统。

¹⁷¹ 我从小在湖北长大 现在在成都 对 LGBTQ 的接受度的地域差异还是比较大的 基本上越发达的大城市接受度越高。

¹⁷² 我觉得或许除了重庆成都这两个城市对 LGBTQ 比较友好之外, 其他城市都是比较漠然的吧。

¹⁷³ YouTube [online]. 2019.

Samotné přijetí či odmítnutí LGBTQ komunity společností však závisí na oficiálním postoji.¹⁷⁴

Chen: „Ve společnosti se cítím spíše neviditelný. Přijímaný se cítím většinou jen mými vrstevníky.“¹⁷⁵

Dále považuji za podstatné zmínit, že čtyři ze šesti respondentů vypověděli, že by do budoucna chtěli nebo by uvažovali o možnosti žít ve více liberální zemi.

Xiao Mei: „Doufám, že v budoucnu budu moct žít v těch východoasijských zemích, které umožňují homosexuální manželství. Například na Taiwanu (což není vyloženě země, ale umožňuje manželství osob stejného pohlaví) a v dalších zemích, které jsou tolerantnější a otevřenější.“¹⁷⁶

Chen: „V budoucnu chci žít na Taiwanu nebo v Japonsku.“¹⁷⁷

Wei: „Chtěl bych žít v zemi, která přijímá členy LGBTQ komunity a vzájemnou rovnost mezi všemi lidmi.“¹⁷⁸

Si Tu: „Pokud by moji rodiče odešli, byla bych ochotná usadit se v cizí zemi.“¹⁷⁹

Tato tvrzení jsou jen dalším důkazem toho, že prostředí pro členy LGBTQ komunity v Číně není příznivé.

¹⁷⁴ 感觉社会既不是拒绝，也不是接纳我们，而是选择忽视。就我个人而言，我在融入社会的过程中，被社会的他人排斥的情况并不多见，所以目前比较年轻的一代的接受度还是很好的，但是社会包容或拒绝我们也同样取决于官方的态度。

¹⁷⁵ Mostly I feel accepted by peers, but in the society I feel I am invisible.

¹⁷⁶ 我还是蛮希望能够住在那些允许同性恋结婚的东亚国家，比如台湾（严格来说不算国家但是容许同性结婚）还有其他一些更加宽容开放的国家。

¹⁷⁷ I want to live in Taiwan or Japan in the future.

¹⁷⁸ I would like to live in a country that accepts LGBTQ people and Human equality.

¹⁷⁹ 如果我父母离开了 我可能会愿意去异国定居。

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské diplomové práce je zjistit, jak se vyvíjí situace v oblasti přístupu vlády ke členům LGBTQ komunity po nástupu nynějšího čínského prezidenta Xi Jinpinga. Zabývám se také tím, jak tuto situaci vnímají občané Číny a zda došlo v této oblasti k nějakým změnám. V mé práci se rovněž zaměřuji na to, jaké to je být členem LGBTQ komunity v Číně.

Na první výzkumnou otázku, která zní „Jaký je přístup vlády k LGBTQ komunitě po nástupu prezidenta Xi Jinpinga?“, jsem získala odpovědi prostřednictvím prostudovaného materiálu a z mnou vedených rozhovorů. V mé bakalářské práci popisuji několik případů, pomocí kterých můžeme potvrdit tezi o špatném postoji vlády po nástupu Xi Jinpinga ke členům LGBTQ komunity. Jedná se o případy spojené s LGBTQ aktivismem, školstvím, konverzními terapiemi nebo transgender osobami. Zaměřila jsem se na případy, které považuji za podstatné k zachycení vývoje situace ohledně LGBTQ komunity v Číně. Popisuji zejména ty kauzy, které byly zaznamenány v médiích a vzbudily zájem veřejnosti.

V souvislosti s tématem školství, byly v mé práci představeny dva případy předložené u čínského soudu, v obou z nich bylo rozhodnuto v neprospěch žalobce. V případě nelegálních konverzních terapií bylo naopak ve dvou případech zaznamenaných v mé práci rozhodnuto ve prospěch žalobce. Nicméně ani to nemělo za následek ukončení praktikování těchto „léčebných postupů“. V případě diskriminace transgender osob představují dva případy, kdy v prvním z nich bylo rozhodnuto ve prospěch žalobce a druhý byl soudem zamítnut. Dále zmiňuji i kauzy, které sice vzbudily pozornost veřejnosti, ale nejedná se o případy, které by vyvrcholily podáním žaloby a následným soudním řízením. Dle aktuálních poznatků, na které v mé práci odkazuji, je zřejmé, že čínská vláda aktivně nepodniká žádné kroky k přijetí zákonů, jež by zabránily opakování nepříznivých situací výše zmíněných.

Co se týče vnímání vývoje situace ohledně LGBTQ komunity po nástupu Xi Jinpinga mými respondenty, bylo zjištěno, že přílišnou změnu většina z nich nepocítuje. Toto tvrzení bylo odůvodněno tím, že vláda se nikdy příliš přívětivě ke členům LGBTQ komunity nechovala. Tudíž osobně nemají pocit, že by k větším změnám v této oblasti docházelo.

Na druhou výzkumnou otázku, která zní „Jaké to je být členem LGBTQ komunity v Číně?“, jsem podobně jako u první výzkumné otázky získala odpovědi na základě prostudovaného materiálu, který se skládal převážně z internetových článků a byl doplněn o mnou vedené rozhovory. Na základě získaných informací můžeme tvrdit, že čínští občané čelí velkým překážkám, které je mnohdy obtížné překonat. V souvislosti s diskriminací ze strany vlády a tím i ze strany společnosti je pro LGBTQ občany Číny obtížné cítit se v jejich rodné zemi přijímanými. Ze strany přijetí společnosti mí respondenti vypověděli, že nejvíce tolerantní jsou velká čínská města Chengdu a Chongqing. Pokud se zaměříme na přijímání členů LGBTQ komunity z pohledu věkové kategorie, z odpovědí respondentů mi bylo potvrzeno, že větší toleranci a přátelský přístup cítí ze strany mladé generace.

Aby došlo k rapidní změně nepříznivé situace, s níž se lidé patřící do LGBTQ potýkají, bylo by zapotřebí zapojit více členů LGBTQ komunity i běžných čínských občanů do aktuálního dění a informovat je o tom, jaké poměry v Číně panují. Nicméně z příběhů, které v mé práci popisuji, je patrné, že i přes úsilí členů LGBTQ komunity vystoupit a pokusit se změnit postoj čínské vlády k této skupině lidí, končí téměř všechny snahy neúspěchem. Podle mého názoru je nutné, aby se mimo čínských občanů, zapojili do dění v Číně i občané ze států, kde je prostředí pro členy LGBTQ komunity příznivé a upozornili tak na závažnost této problematiky. Na základě aktuálních poznatků, se však domnívám, že v blízké budoucnosti pravděpodobně nelze očekávat zlepšení postavení LGBTQ komunity v Číně.

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Fotografie vylepeného plakátu

Obrázek 2 – Rodiče sledující situaci na tzv. „dohazovacím koutku“

Summary

This bachelor thesis focuses on the development of the LGBTQ community in China under Xi Jinping. The main goal of this thesis is to find out which changes have been made in the Chinese government approach to members of the LGBTQ community. Two research questions are "What is the Chinese government approach to the LGBTQ community after Xi Jinping became a president?" and "What does it feel like to be a member of the LGBTQ community in China?" These questions are answered by analysing primary and secondary sources and authentic testimonies of members of the LGBTQ community living in China.

Key words: LGBTQ, China, Xi Jinping, homosexuality, transgender

Bibliografie

- A Bad Marriage is Not the Same as a Sham Marriage. Law Offices of Susan V. Perez [online]. 2019 [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.hg.org/legal-articles/a-bad-marriage-is-not-the-same-as-a-sham-marriage-28481>
- ABRAMS, Kerry. Marriage Fraud. California Law Review [online]. 2012, **100**(1) [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: www.jstor.org/stable/41346402
- ACTIVISM CRACKDOWN IN CHINA. OutRight Asia Program [online]. 2019 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://outrightinternational.org/content/activism-crackdown-china>
- ALEMPIJEVIC, Djordje et al. Statement on conversion therapy. Journal of Forensic and Legal Medicine [online]. 2020, **72**, 101930 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jflm.2020.101930>
- ARANMOLATE, Rasaki et al. Suicide risk factors among LGBTQ youth. JSM Schizophrenia [online]. 2017, **2**(2), 1011 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Ayodeji-Aranmolate/publication/317582401_Suicide_Risk_Factors_among_LGBTQ_Youth_Review/links/594135220f7e9bd4ee8287d4/Suicide-Risk-Factors-among-LGBTQ-Youth-Review.pdf
- BAAMS, Laura, et al. Comprehensive sexuality education as a longitudinal predictor of LGBTQ name-calling and perceived willingness to intervene in school. Journal of youth and adolescence [online]. 2017, **46**(5), 931-942 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10964-017-0638-z.pdf>
- BAO, Hongwei. The 'queer generation': queer community documentary in contemporary China. Transnational Cinemas [online]. 2019, **10**(3), 201-216 [cit. 2020-11-24]. ISSN 20403526. Dostupné z: doi:10.1080/25785273.2019.1662197
- BHANDARI, Bibek. Conversion Therapy Still Promoted in China, Investigation Finds. Sixth Tone [online]. 2019 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.sixthtone.com/news/1003870/conversion-therapy-still-promoted-in-china%2C-investigation-finds>
- BICZ, K. FREE MOVEMENT OF PEOPLE IN THE EUROPEAN UNION AND RECOGNITION OF SAME-SEX MARRIAGES ON THE EXAMPLE OF POLAND, IRELAND AND FRANCE. Journal of Awareness [online]. 2021, **6**(1), 29-37 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.26809/joa.6.1.04>
- BIDDULPH, Sarah a Joshua ROSENZWEIG. Handbook on Human Rights in China [online]. Edward Elgar Pub, 2019 [cit. 2021-03-22]. ISBN 9781786433688. Dostupné z: <https://doi.org/10.4337/9781786433688>
- BRADY, Anne-Marie. Plus ça change?: Media control under Xi Jinping. Problems of Post-Communism [online]. 2017, **64**(3-4), 128-140 [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10758216.2016.1197779>
- BRZESKI, Patrick. China's Weibo Reverses Gay Content Ban in Surprise Win for LGBT Community. The Hollywood Reporter [online]. 2018 [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.hollywoodreporter.com/news/chinas-weibo-reverses-gay-content-ban-surprise-win-lgbt-community-1102931>

- BUDDEN Rob. Why millions of Chinese men are staying single. BBC [online]. 2017 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/worklife/article/20170213-why-millions-of-chinese-men-are-staying-single>
- BÜCHENBACHER, Katrin. LGBT couples in China file for voluntary guardianship. CGTN [online]. 2019 [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://news.cgtn.com/news/2019-08-09/LGBT-couples-in-China-file-for-voluntary-guardianship-J15eC8QcrC/index.html>
- CONVERSION "THERAPY" LAWS. Movement Advancement Project (MAP) [online]. 2021 [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: https://www.lgbtmap.org/equality-maps/conversion_therapy
- COONAN, Clifford. Chinese court to hear first transgender job discrimination case. The Irish Times [online]. 2016 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.irishtimes.com/news/world/asia-pacific/chinese-court-to-hear-first-transgender-job-discrimination-case-1.2607924>
- Countries Where Gay Marriage Is Legal 2021. World Population Review [online]. 2021 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/countries-where-gay-marriage-is-legal>
- DAVIS, Edward L. Encyclopedia of contemporary Chinese culture. Routledge, 2009 [cit. 2021-04-13]. ISBN 1134549539.
- DAY, Jack K. et al. Safe and supportive schools for LGBT youth: Addressing educational inequities through inclusive policies and practices. Journal of school psychology [online]. 2019, 74, 29-43 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2019.05.007>
- DRESCHER, Jack a Vittorio LINGIARDI. The mental health professions and homosexuality: International perspectives [online]. CRC Press, 2003 [cit. 2021-4-30]. ISBN 0789020580. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=kB_MdRoKfB0C&dq=The+mental+health+professions+and+homosexuality:+International+perspectives&lr=&hl=cs&source=gbs_navlinks_s
- DRESCHER, Jack et al. The growing regulation of conversion therapy. Journal of Medical Regulation [online]. 2016, **102** (2), 7–12 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.30770/2572-1852-102.2.7>
- FITZSIMONS, Tim. U.N. calls for global end to conversion therapy, says it 'may amount to torture'. NBC News [online]. 2020 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/feature/nbc-out/u-n-calls-global-end-conversion-therapy-says-it-may-n1230851>
- Gay Chinese man wins legal battle over forced conversion therapy. BBC [online]. 2017 [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-40490946>
- HINSCH, Bret. Passions of the Cut Sleeve: The Male Homosexual Tradition in China. University of California, USA: University of California Press, 1990. ISBN 9780520912656.
- Hloubkové rozhovory. SC & C spol. s r.o. [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://scac.cz/hloubkove-rozhovory/>

- HO, Ming-sho. Taiwan's Road to Marriage Equality: Politics of Legalizing Same-sex Marriage. *The China Quarterly* [online]. 2019, 238, 482-503 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: [doi:10.1017/S0305741018001765](https://doi.org/10.1017/S0305741018001765)
- CHANG, Jiang a Hailong REN. Keep silent, keep sinful: Mainstream newspapers' representation of gay men and lesbians in contemporary China. *Indian Journal of Gender Studies* [online]. 2017, **24**(3), 317-340 [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/0971521517716765>
- CHARSLEY, Katharine et al. Marriage Migration and Integration: Interrogating Assumptions in Academic and Policy Debates. *Ethnicities* [online]. 2017, **17**(4), 469-490 [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: www.jstor.org/stable/26413966
- CHEN, Qin. China LGBT groups squeezed as China tightens rules on internet publishing. *Inkstone News* [online]. 2021 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.inkstonenews.com/society/china-lgbt-groups-squeezed-china-tightens-rules-internet-publishing/article/3120714>
- CHEN, Sally Xiaojin. Relational interaction and embodiment: Conceptualizing meanings of LGBTQ+ activism in digital China [online]. *School of Media, Arts and Humanities, University of Sussex, Brighton*, 2020, **5**(3-4), 134-148 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/2057047320969438>. Original Research Article. University of Sussex.
- CHEN, Si. China's Complicated LGBT Movement. *The Diplomat* [online]. 2018 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2018/06/chinas-complicated-lgbt-movement/>
- CHIA, Joy L. 'What's Love Got to Do with It?': LGBTQ Rights and Patriotism in Xi's China. *Australian Journal of Asian Law* [online]. 2019, **20**(1), 1-11 [cit. 2020-11-24]. ISSN 14430738.
- CHIAM, Zhan, Sandra DUFFY, Matilda GONZÁLEZ GIL, Lara GOODWIN a Nigel Timothy MPEMBA PATEL. *Trans Legal Mapping Report 2019: Recognition before the law* [online]. Geneva: ILGA World, 2020 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: https://ilga.org/downloads/ILGA_World_Trans_Legal_Mapping_Report_2019_EN.pdf
- CHINA 2019. Amnesty International [online]. 2019 [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/countries/asia-and-the-pacific/china/report-china/>
- China bans depictions of gay people on TV in crackdown on 'vulgar, immoral and unhealthy content'. *The Independent* [online]. 2016 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/world/asia/china-bans-depictions-gay-people-tv-a6913946.html>
- China: Information on treatment of homosexuals. *Refworld* [online]. United States Bureau of Citizenship and Immigration Services, 2001 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/3decd1024.html>
- China's Weibo bans homosexual content. *DW made for minds* [online]. 2018 [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/chinas-weibo-bans-homosexual-content/a-43391182>
- Chinese court backs publisher of textbook calling homosexuality 'psychological disorder'. *Reuters* [online]. 2021 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-china-rights-lgbt-idUSKBN2AQ1AH>

- CHINESE TRANSGENDER EMPLOYMENT DISCRIMINATION CASE WINS GROUNDBREAKING COURT STATEMENT. Outright Action International [online]. 2018 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://outrightinternational.org/content/republish-chinese-transgender-employment-discrimination-case-wins-groundbreaking-court>
- Japan court finds same-sex marriage ban unconstitutional. BBC [online]. 2021 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-56425002>
- JIANG, Allison. Communist Party Mouthpiece Tweeted About LGBT Inclusion, Then Promptly Deleted It. Radii China [online]. 2020 [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://radiichina.com/peoples-daily-lgbt-tweet/>
- Kdo jsou trans* lidé. Transparent [online]. 2020 [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://jsmetransparent.cz/kdo-jsme/>
- KHARPAL, Arjun. Everything you need to know about WeChat — China's billion-user messaging app. CNBC [online]. 2019 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2019/02/04/what-is-wechat-china-biggest-messaging-app.html>
- KOKLAROVÁ, Markéta. LGBT komunita v čínské společnosti [online]. Univerzita Palackého v Olomouci, 2017 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/qx1fbu/>. Magisterská diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.
- KRANJAC, A. W. a R. L. WAGMILLER. Attitudinal change, cohort replacement, and the liberalization of attitudes about same-sex relationships, 1973–2018. Sociological Perspectives [online]. 2021 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/0731121421994858>
- LEE, Chelsea a Robert L. OSTERGARD. Measuring discrimination against LGBTQ people: A cross-national analysis. Human Rights Quarterly [online]. Johns Hopkins University Press, 2017, **39**(1), 37-72 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: doi:10.1353/hrq.2017.0001
- LI, Erwin: Better Together? Two Approaches to LGBT Activism in China. The Council on Foreign Relations (CFR) [online]. 2014 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/blog/erwin-li-better-together-two-approaches-lgbt-activism-china>
- LINKOVÁ, Barbora. Vyoutovat se v Číně je velký problém,“ říkají LGBT aktivisté z Asie. Český rozhlas: Radio Wave [online]. On Air, 2018 [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/vyoutovat-se-v-cine-je-velky-problem-rikaji-lgbt-aktiviste-z-asie-7586276>
- LLOREN, Anouk a Lorena PARINI. How LGBT-supportive workplace policies shape the experience of lesbian, gay men, and bisexual employees. Sexuality Research and Social Policy [online]. 2017, **14**(3), 289-299 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s13178-016-0253-x>
- LONGARINO, Darius. Converting the Converters. ChinaFile [online]. 2019 [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: <https://www.chinafile.com/reporting-opinion/viewpoint/converting-converters>
- Many LGBT people in China forced into illegal 'conversion therapy' - groups. Reuters [online]. 2019 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/uk-china-lgbt-health-idUKKBN1XV12T>

- MARTIN, Adrian D. a Kathryn J. STROM. Exploring Gender and LGBTQ Issues in K-12 and Teacher Education: A Rainbow Assemblage [online]. Information Age Publishing, 2019 [cit. 2021-03-17]. ISBN 1641136170.
- MAYO, Cris. LGBTQ Youth and Education: Policies and Practices [online]. Teachers College Press, 2014 [cit. 2021-03-17]. ISBN 0807754889
- MCCARTHY, Niall. The Legal Status Of Homosexuality Worldwide. Statista [online]. 2020 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/4310/global-laws-against-homosexuality-visualised/>
- MINHUI, Liu. Legal and Gender Recognition in China: A Legal and Policy Review. UNDP and China Women's University [online]. 2018 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: https://www.cn.undp.org/content/china/en/home/library/democratic_governance/legal-gender-recognition-in-china--a-legal-and-policy-review-.html
- MORENO, Alexander et. al. "Cross-cultural perspectives of LGBTQ psychology from five different countries: Current state and recommendations.." Psychology & Sexuality [online]. 2018, **11**(1-2), 5-31 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://core.ac.uk/download/pdf/228029881.pdf>
- NEILANDS, T.B. et al. Assessment of Stigma Towards Homosexuality in China: A Study of Men Who Have Sex with Men. Arch Sex Behav [online]. 2008, **37**(5), 838-844 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s10508-007-9305-x>
- NIGAM, Aanchal. China's Education Ministry To Use Physical Education Classes To Make Boys 'manly'. Republic TV [online]. 2021 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.republicworld.com/world-news/china/chinas-education-ministry-to-use-physical-education-classes-to-make-boys-manly.html>
- OutChina LGBT Stories. How do the Chinese Elderly feel about LGBT | Chengdu 中国老人谈 LGBT 成都篇 . YouTube [online]. 2019 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=u6YiIOSdBaCc>
- Parents scouting the competition at the marriage market wall in Shanghai. BBC [online]. 2017 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/worklife/article/20170213-why-millions-of-chinese-men-are-staying-single>
- PARKER, Caroline M. et al. The urgent need for research and interventions to address family-based stigma and discrimination against lesbian, gay, bisexual, transgender, and queer youth. Journal of Adolescent Health [online]. 2018, **63**(4), 383-393 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.05.018>
- Passions of the Cut Sleeve: The Male Homosexual Tradition in China. Amazon.com [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Passions-Cut-Sleeve-Bret-Hinsch/dp/0520078691>
- Practices of so-called “conversion therapy”. United Nations [online]. 2020 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/HRC/44/53
- QIN, Amy. Xi Jinping Wants to Be ‘Comrade.’ For Gay Chinese, That Means Something Else. The New York Times [online]. 2016 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2016/11/16/world/asia/china-comrade-tongzhi-gay.html>

- Regulation of Homosexuality in the Chinese Media Scene. Asia Dialogue [online]. 2015 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://theasiadialogue.com/2015/07/28/regulation-of-homosexuality-in-the-chinese-media-scene/>
- Secrets and wives: Gay Chinese hide behind 'sham marriage'. France 24 [online]. 2017 [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/20171121-secrets-wives-gay-chinese-hide-behind-sham-marriage>
- SIMON, Rita James a Alison BROOKS. Gay and lesbian communities the world over. Lexington Books, 2009 [cit. 2021-03-22]. ISBN 978-0-7391-4364-3.
- Step taken toward allowing international same-sex marriages. Focus Taiwan - CNA English News [online]. 2021 [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://focustaiwan.tw/society/202101220016>
- STRONG, Matthew. Taiwan to allow multinational same-sex marriages, but not with China. Taiwan News [online]. 2021 [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://www.taiwannews.com.tw/en/news/4109284>
- SUEN, Yt., CHAN, R.C.H. A nationwide cross-sectional study of 15,611 lesbian, gay and bisexual people in China: disclosure of sexual orientation and experiences of negative treatment in health care. Int J Equity Health [online]. 2020, **19**(1), 46-46 [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12939-020-1151-7>
- Transgender no longer recognised as 'disorder' by WHO. BBC [online]. 2019 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/health-48448804>
- Tzv. "konverzní terapie homosexuality". Queer geography [online]. 2020 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.queergeography.cz/lgbtq-psychologie/tzv-konverzni-terapie-homosexuality/>
- VAN DE WERFF, Ties. The Struggle of the Tongzhi Homosexuality in China and the Position of Chinese 'Comrades'. Urgency required [online]. 2010 [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.damesvanderiege.nl/wp-content/uploads/100113.Urgency-Required-Publication.pdf#page=176>
- WANG, Yuanyuan a Zhishan HU, et al. Mapping out a spectrum of the Chinese public's discrimination toward the LGBT community: results from a national survey. BMC Public Health [online]. 2020, **20**(1), 669 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-020-08834-y>
- WANG, Yuanyuan et al. Discrimination against LGBT populations in China. The Lancet [online]. 2019, **4**(9), e440-e441 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(19\)30153-7](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(19)30153-7)
- WAREHAM, Jamie. New Report Shows Where It's Illegal To Be Transgender In 2020. Forbes [online]. 2020 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/jamiewareham/2020/09/30/this-is-where-its-illegal-to-be-transgender-in-2020/?sh=42f50ba75748>
- WEE, Sui-Lee. China's Stance on Homosexuality Has Changed. Its Textbooks Haven't. The New York Times [online]. 2020 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2020/10/28/business/international/china-gay-homosexuality-textbooks-lawsuit.html>

- WEI, Chongzheng a Liu WENLI. Coming out in Mainland China: A national survey of LGBTQ students. *Journal of LGBT Youth* [online]. 2019, **16**(2), 192-219 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/19361653.2019.1565795>
- WEI, Wei. The Normalization Project: The Progress and Limitations of Promoting LGBTQ Research and Teaching in Mainland China. *Journal of Homosexuality* [online]. 2018, **67**(3), 335-345 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1530883>
- Wives in sham marriages hidden in the shadows. *China Daily* [online]. 2016 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: https://www.chinadaily.com.cn/opinion/2016-04/22/content_24759830.htm
- WU, Huizhong et al. China steps up online controls with new rule for bloggers. *ABC news* [online]. 2021 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://abcnews.go.com/Technology/wireStory/correction-china-online-crackdown-story-75966062>
- WU, Huizhong. Illegal ‘conversion therapy’ still forced onto LGBTQ+ community in China. *Independent* [online]. 2019 [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/world/asia/china-gay-conversion-therapy-homophobia-lgbt-doctors-a9212321.html>
- Xi Jinping. *South China Morning Post* [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/topics/xi-jinping>
- YAN, Alice. Chinese school forced to take down HIV poster that said gay people would die sooner than ‘normal’ people. *South China Morning Post* [online]. 2019 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/news/china/society/article/3017454/chinese-school-forced-take-down-hiv-poster-said-gay-people-would>
- YINGYING, Huang et al. Teaching sexualities at Chinese universities: context, experience, and challenges. *International Journal of Sexual Health* [online]. 2009, **21**(4), 282-295 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/19317610903307696>
- YIYING, Fan. In China, a Lawsuit Galvanizes the Transgender Rights Movement. *Sixth Tone* [online]. 2020 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.sixthtone.com/news/1005833/in-china%2C-a-lawsuit-galvanizes-the-transgender-rights-movement>
- ZHANG, Han. School removes poster with derogatory descriptions of LGBT people. *Global Times* [online]. 2019 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.globaltimes.cn/content/1156648.shtml>
- ZHANG, Pheobe. Homosexuality can be called a mental disorder, Chinese court rules; LGBTQ community disappointed. *South China Morning Post* [online]. 2021 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/news/people-culture/gender-diversity/article/3123549/homosexuality-can-be-called-mental-disorder>
- ZHANG, Pheobe. China’s plans to ‘cultivate masculinity’ with more gym classes, male teachers cause outrage from experts. *ABS-CBN News* [online]. 2021 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://news.abs-cbn.com/life/02/02/21/chinas-plans-to-cultivate-masculinity-with-more-gym-classes-male-teachers-cause-outrage-from-experts>
- ZHANG, Wanqing. His School Expelled Him Over an LGBTQ Speech. Now He’s Speaking Out. *Sixth Tone* [online]. 2021 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z:

<https://www.sixthtone.com/news/1006756/his-school-expelled-him-over-an-lgbt-speech.-now-hes-speaking-out>.

ZHENG, Ruiwen. The Relationships between Confucian Family Values and Attitudes toward Divorce in Mainland China: An Exploratory Study [online]. Dissertations - ALL, 2016 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://surface.syr.edu/etd/611>. Master of Science (MS). Syracuse University.

ZHOU, Min a Tianyang HU. Social Tolerance of Homosexuality: A Quantitative Comparison of Mainland China, Singapore, and Taiwan. *Chinese Sociological Review* [online]. 2020, **52**(1), 27-55 [cit. 2020-11-24]. ISSN 21620555. Dostupné z: doi:10.1080/21620555.2019.1654368

ZHU, Jingshu. 'Unqueer' kinship? Critical reflections on 'marriage fraud' in mainland China. *Sexualities* [online]. 2018, **21**(7) [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1363460717719240>

ZI, Zai. How Legal Guardianship Made My Same-Sex Relationship 'Official'. *Sixth Tone* [online]. 2019 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <http://www.sixthtone.com/news/1004427/how-legal-guardianship-made-my-same-sex-relationship-official>